

Moravskoslezský kraj
Partnerstvím k prosperitě

Strategie mikroregionu Rýmařovsko

ZHOTOVITEL:

SDRUŽENÍ OBCÍ RÝMAŘOVSKA

KONZULTANT::

EKOTOXA S.R.O.

LISTOPAD 2007

OBSAH

_____	1
1. ANALÝZA MIKROREGIONU.....	4
1.1. Představení mikroregionu.....	4
1.2. Historický vývoj.....	4
1.3. Památky a zajímavosti.....	11
1.4. Životní prostředí.....	15
1.4.1. Ovzduší.....	15
1.4.2. Voda.....	16
1.4.3. Povodňová problematika.....	17
1.5. Dopravní infrastruktura.....	20
1.5.1. Silniční doprava.....	20
1.5.2. Železniční doprava.....	20
1.6. Technická infrastruktura.....	21
1.7. Ekonomika mikroregionu.....	22
1.8. Cestovní ruch.....	24
2. SWOT ANALÝZA.....	26
2.1. Podnikání.....	26
2.2. Cestovní ruch.....	26
2.3. Životní prostředí a infrastruktura.....	27
2.4. Lidské zdroje.....	28
3. STRATEGICKÁ VIZE A JEDNOTLIVÉ CÍLE STRATEGIE.....	30
3.1. Strategická vize.....	30
4. NÁVRHOVÁ ČÁST.....	31
4.1. Prioritní oblast Životní prostředí a infrastruktura.....	31
4.1.1. Priorita 1: Výbudování a rekonstrukce vodohospodářské infrastruktury a zadržetí vody v krajině	31
4.1.2. Priorita 2: Čisté ovzduší a snížení spotřeby energie.....	33
4.1.3. Priorita 3: Zvýšení separace a využití odpadů.....	36
4.1.4. Priorita 4 : Rozvoj krajiny a vzhledu obcí.....	38
4.1.5. Priorita 5 : Zajištění dopravní dostupnosti a zvýšení bezpečnosti.....	38
4.1.6. Priorita 6: Bydlení	40
4.2. Prioritní oblast Lidé regionu.....	41
4.2.1. Priorita 1: Počáteční vzdělávání	41
4.2.2. Priorita 2: Navazující vzdělávání	44
4.2.3. Priorita 3: Další a specifické vzdělávání.....	45
4.2.4. Priorita 4: Aktivní politika na trhu práce.....	46

4.2.5. Priorita 5: Sociální péče a služby.....	49
4.2.6. Priorita 6: Zdraví a zdravotnické služby.....	51
4.2.7. Priorita 7: Kultura, památky, sport a volný čas.....	52
4.3. Prioritní oblast Podnikání v regionu.....	53
4.3.1. Priorita 1: Podpora rozvoje podnikání.....	53
4.3.2. Priorita 2: Prostředí pro podnikání.....	55
4.3.3. Priorita 3: Zemědělství a lesnictví.....	56
4.4. Prioritní oblast: Cestovní ruch.....	59
4.4.1. Priorita 1: Infrastruktura pro cestovní ruch.....	59
4.4.2. Priorita 2: Marketing regionu a turistické oblasti.....	61
4.4.3. Priorita 3: Venkovský cestovní ruch.....	62
4.5. Prioritní oblast Celkové řízení a správa.....	62
4.5.1. Priorita 1: Veřejná správa a služby.....	62
4.5.2. Priorita 2: Mezuregionální a mezinárodní spolupráce.....	63
4.5.3. Priorita 3: Územní rozvoj a plánování.....	63
4.5.4. Priorita 4: Marketing regionu.....	64

1. ANALÝZA MIKROREGIONU

1.1. PŘEDSTAVENÍ MIKROREGIONU

Sdružení obcí Rýmařovska se nachází v severovýchodní části České republiky nedaleko hranic s Polskem a svou rozlohou je největším mikroregionem okresu Bruntál. Je mikroregionem rozkládajícím se v jedné z turisticky nejatraktivnějších oblastí Jeseníků a v těsném sousedství nejvyšší Moravské hory Pradědu.

Mikroregion je součástí Moravskoslezského kraje na rozloze 360,59 km² žije 17.842 obyvatel. Hustota tedy činí 49,5 obyvatel na km².

Až třetina území mikroregionu Rýmařovsko leží v Chráněné krajinné oblasti Jeseníky a jeho předností je pestrá a bohatá krajina. Významná část mikroregionu je rovněž pokryta zalesněnými plochami (cca 50 % území). Charakter krajiny společně s vysokou úrovní srážek v zimním období, které zajišťují pro danou zeměpisnou šířku dobré sněhové podmínky, vytváří významný potenciál pro další rozvoj cestovního ruchu, zejména rekreace celoročního charakteru a zimních sportů.

1.2. HISTORICKÝ VÝVOJ

Oblast Rýmařovska byla v období neolitu charakteristická extrémním klimatem, její pokryv tvořily především smíšené porosty. Tyto přírodní podmínky nebyly pro život zemědělců příznivé, proto se první stopy člověka na tomto území objevují až v posledních staletích př.n.l. Mezi první osadníky Keltové, kteří rýžovali zlato na řekách Moravici a Oskavě, Germáni, jejichž výraznou přítomnost dokazují četné nálezy římských mincí v západní části Rýmařova.

lesní
příliš

patřili
ale také

Římská mince

Zdroj: www.rymarovsko.cz

Hrádek v Rýmařově

Zdroj: www.rymarovsko.cz

První zmínky o většině obcí pochází ze 13.-14. st., kdy vznikla řídká síť malých obcí ovládaných ze správního centra na rýmařovském Hrádku (první skupiny českých mluvících zemědělců se usadily v první půli 12.století v oblasti Huzové, jež se stala jádrem osídlování Sovinecka).

Třicetiletá válka

Zdroj: www.akce.sovinec.cz

Sledované území tedy tvořilo dvě panství – rabštejské (později nazýváno janovické) a sovinecké. Velký rozvoj mikroregionu nastal s těžbou železných rud, která proťala Rýmařovsko středem směrem od jihozápadu k severovýchodu. Nad nimi se těžilo zlato, stříbro s olovem, měď a později zinek.

Výrazným mezníkem bylo období Třicetileté války, kdy se Rýmařovsko ocitlo v moci násilnické švédské soldatesky, která obsadila Sovinec i Rabštejn. Po odchodu nepřátel zůstal region z poloviny vylidněný, zcela zchudlý a vystaven tvrdé rekatolizaci. Sovinecké panství zakoupil řád německých rytířů. Hutě a doly způsobily děsivou ztrátu lesů a tak se stal roku 1721 požehnáním kraje příchod hrabat Harrachů, kteří obnovili lesní bohatství a dali místním práci v plátenické manufaktuře v Janovicích, v obnovených dolech a hutích, ačkoli území ohrožovaly války s Prusy. K zásadním změnám došlo v průběhu 19. století, kdy vznikl rýmařovský okres a region i továrny spojila se světem železnice (1878). Rozvíjí se průmysl dřevozpracující, textilní (hedvábí, plátno, bavlna, juta, krajky, prádlo), kožařský, potravinářský, strojírenský a modernizuje se průmysl hutní a kovozpracující, ačkoli dolování zvolna ustalo.

Další zlom představovala hospodářská krize a nástup Hitlera v Německu. Rýmařovsko se po Mnichovu stalo součástí nacistické Německé říše, Jeseníky územím koncentráků a zajateckých táborů. 7.5.1945 obsadily oblast po krátkém střetnutí sovětské jednotky a území se vrátilo zpět k československému státu. Na základě Benešových dekretů došlo v letech 1945-47 k odsunu Němců. Noví čeští osídlenci se museli vyrovnat s obtížným klimatem, stagnující dopravou i dlouhodobým nedostatkem potravin. V letech 1945-48 se snažili noví příchozí udržet aspoň část průmyslu v chodu, ale následující půlstoletí izolace od světových odbytišť a nezdravá centralizace zlikvidovaly celé průmyslové obory i kvetoucí dobytčářství.

Vývoj sociální i ekonomické situace v druhé polovině 20.století, zejména jeho posledního desetiletí, byl poznamenán a předurčen vývojem politického a společenského klimatu v celé zemi. Po pádu komunistického režimu dochází k významnému rozvoji ve všech oblastech – v kultuře (obnoveno původní městské muzeum a založeno nové na Kapličkovém vrchu v Malé Morávce, v Rýmařově se objevily již tři umělecké galerie a další fungují na Sovinci a v Jiříkově), školství (vzrostl počet středních škol a množství učňovských oborů, vysokou úroveň udržuje základní umělecká škola), rozvoj na sportovním poli (cykloturistika, umělý led na hokejovém hřišti a vynikající zimní běžecké a sjezdové tratě v Karlově i na Pradědu). (Stručná historie jednotlivých obcí je nastíněna v následující tabulce.)

Stručný náhled do historie jednotlivých obcí Rýmařovska

Obec	Heraldika	První zmínka /založení	Nástin historie
Břidličná		1492	<p>léno olomouckého biskupství, původní název Frýdlant nad Moravicí (do 5.5.1950), za Uherských válek městečko zaniklo ⇒ znovu osídleno v r. 1573</p> <p>na počátku 19.st. velký rozvoj ⇒ 1.lékař, pošta, Frýdlantská přádelna lnu,...</p> <p>9.10.1938 je Frýdlant obsazen německým vojskem a připojen k Třetí říši po osvobození (7.5.1945) postupně odsunuto německé obyvatelstvo</p> <p>28.9.1973 je Břidličné navrácen statut města</p>
Dětrichov nad Bystřicí		1317-1318	<p>původně lenní ves pod správou olomouckého biskupa Bruna ze Schauenburgu,</p> <p>před r.1410 připadla ves ke Šternberskému panství až do zrušení vrchnost. správy v pol. 19.st., v latin. originálu Ditrichowa Lhota, německy Dittersdorf</p> <p>na počátku 20.st. lehl popelem celý obecní archiv ⇒ málo materiálů a podkladů</p> <p>asi 5 km jižně se nachází osada Krahulčí (Sperbersdorf) - původně čistě německá obec, od r.1850 patřila jako samostatná ves pod okres Šternberk, od r.1945 mění název na Krahulčí a r.1960 se stává osadou obce Dětrichov</p>
Dolní Moravice		1258	<p>První zmínka o obci je již z roku 1258, kdy náležela k panství Sovinec; místo robot platili moravičtí raději poplatky, které si vymohli za Jana z Bozkovic (přibližně roku 1573)</p> <p>obec byla r.1709 postižena povodní, r.1713 -1715 morem a 5.7.1916 větrnou smrští s krupobitím</p> <p>obyvatelé pracovali převážně v zemědělství, v 17.st. výroba děl, r.1712 zde byla papírna, pila, olejna. V obci byla dědičná rychta. Škola se uvádí již r.1599.</p>

Obec	Heraldika	První zmínka /založení	Nástin historie
Horní Město		okolo 1351	<p>Horní Město - na území se dříve nacházely doly na stříbro, v r.1398 se zde rozkládala osada Hankštejn; obec založena jako svobodné královské horní město v r.1580 za císaře Rudolfa H.,</p> <p>Skály - stará hornická osada, která se uvádí v listinách už v r.1398,</p> <p>Stříbrné Hory (1542)- dříve Najfung, také stará hornická osada (těžilo se stříbro),</p> <p>Ferdinandov - osada obce Stříbrné Hory, založena r.1755 hrabětem Ferdinandem Harrachem pro své kolonisty z Krušných Hor; r.1965 zrušena</p> <p>Rešov - existovala už před rokem 1350, leží zde NPP „Rešovské vodopády“</p> <p>Dobřečov – obyvatelé se živili dolováním železné rudy, prací v lese a pastevečtvím, v současné době spíše rekreační oblast</p>
Jíříkov		1299	<p>v současné době se obec skládá z šesti místních částí: Jíříkov, Sovinec, Křížov, Těchanov, Kněžpole a Valšův Důl,</p> <p>v Sovinci se nachází nejrozsáhlejší hradní komplex v Nížkém Jeseníku, gotický hrad Sovinec. Sovinečtí patřili až do 16.st. k nejvýznamnějším moravským panským rodům.</p>
Lomnice u Rýmařova		po r.1230 (1317)	<p>vznikla spojením obcí Lomnice u Rýmařova a Tylov ⇒ k r.1351 se o nich zmiňuje listina papeže Klimenta VI. radící obce k biskupství v Litomyšli</p> <p>r.1474 při tažení od Olomouce k Opavě byly obce vypáleny a obyvatelstvo vyvražďeno,</p> <p>r.1550 nastala obnova obcí dosídlením německými luteránskými rodinami z okolí Otmuchowa v dnešním jižním Polsku,</p> <p>1939-1945 byl tady zajatecký tábor pro převážně sovětské, ale i polské a francouzské válečné zajatce (v otřesných podmínkách zemřelo okolo 400 osob),</p> <p>téměř všichni Němci byli v r.1946 odsunuti - až na několik rodin antifašistů</p>

Obec	Heraldika	První zmínka /založení	Nástin historie
Malá Morávka		13. – 14. st.	<p>první písemná zmínka je až z roku 1524, především těžba železné rudy, postupně rostl počet obyvatel, nových hutí i hamrů - přímo u zdrojů surovin, železa, dřeva a vody (o existenci dolů vypovídají archivní záznamy z počátku 17. st.),</p> <p>I.pol.18. st. ⇒ výrazná stavební činnost a prosperita drátoven, staletá činnost hutí poznamenala tvář zdejšího údolí ⇒ kupily se tu dlouhé a široké haldy strusky, vysoké až několik metrů, v 19.st. se dolování postupně omezovalo, v 70.letech 19.st. tato činnost zcela ustala,</p> <p>po 2.sv. válce bylo německé obyvatelstvo povětšinou odsunuto, o bydlení ve starých roubených chalupách nebyl mezi Čechy velký zájem</p>
Malá Štáhle		kolem r. 1540	<p>založena Josefem Pňovským na Sovinci,</p> <p>silně zasáhla třicetiletá válka, také období po vestfálském míru nebylo klidné ⇒ procházející vojska drancovala a ochuzovala obyvatelstvo,</p> <p>1661 - 1663 zhoubný mor a pak hrozný hlad,</p> <p>po Mnichově - 8. října 1938 - byla Malá Štáhle obsazena hitlerovskými okupanty,</p> <p>později odsun Němců</p>
Rýmařov		1351	<p>obyvatelstvo se živilo převážně zpracováním železných rud a zlata</p> <p>třicetiletá válka byla obdobím stálého drancování, mordů a epidemií, jež způsobily smrt nejméně třetině obyvatel,</p> <p>v 1.pol.18.st. v Janovicích nejvýznamnější plátenická manufaktura rak. říše,</p> <p>1790 ⇒ celé město vyhořelo, díky vlně solidarity po celé Moravě a díky pomoci vrchnosti vzniklo nové městečko v duchu klasicismu a empíru,</p> <p>po 1.sv. válce čs. vláda potlačila snahy o připojení oblasti k Německu ⇒ národnostní problémy ovšem přetrvávaly a hospodářská krize 30. let je ještě podnítila. Německá armáda obsadila Rýmařov 8.10.1938 což vedle exodu českého obyvatelstva znamenalo i likvidaci židovské menšiny,</p> <p>po válce následné vysídlení německého obyvatelstva</p>

Obec	Heraldika	První zmínka /založení	Nástin historie
Ryžoviště		1190 x 1256	<p>mezi daty založení 1190 a 1256 je rozpor ⇒ žádný archeologický důkaz ani listina,</p> <p>1269 - stanovena místa pro ryžování zlata v Ryžovišti,</p> <p>1318 - povýšení na město - náleželo tenkrát k biskupství Olomouc,</p> <p>1350 - hlízový mor, tenkrát vymřely ¾ obyvatelstva,</p> <p>1490 - dobré časy pro doly a ryžoviště zlata ⇒ dostatek práce a dobré výdělky,</p> <p>1492 - přiřazeno pod Sovinec, hospodářský rozmach města,</p> <p>1536 - pan Pešek Pňovský ze Sovince udělil významná privilegia ⇒ zaručené důležité svobody, např. výčep vína (proti určité dani), výčep piva (34 domů mělo právo čepovat pivo), rybolov v tekoucích vodách bez daňových poplatků, ...</p> <p>1543 – podruhé hlízový mor, celá vesnice vypálena</p>
Stará Ves		13. stol.	<p>patřila do Rabštejnského panství ⇒ v době uherských válek osada zanikla, r.1480 vybudována Janovická tvrz a hrad Rabštejn zpustl,</p> <p>obec měla vždy vazbu na těžbu a dolování rud, později se zde usídlili uhlíři, kteří pálili dřevěné uhlí pro místní hutě,</p> <p>důležitým je r.1601 ⇒ Ferdinand Hofman povolal na janovické panství císařského lesmistra a nastal obrat v lesním hospodářství k cílevědomému využití a obnově ohromného lesního panství ⇒ nastalo budování milířů, na vodních tocích budování záchytných přehrad pro splavování dříví na staroveskou pilu, též došlo k vybudování úzkokolejné železnice pro dovoz dříví,</p> <p>velký rozvoj po r. 1721, kdy převzal panství Alois Harrach a později Ferdinand Harrach ⇒ za jejich doby nastal rozvoj v oblasti tkalcovství a zpracování textilu</p>

Obec	Heraldika	První zmínka /založení	Nástin historie
Tvrdkov		13. stol.	<p>vznik obcí Tvrdkova, Rudy a Mirotínku úzce spjat s mocným rodem Bludoviců,</p> <p>první písemná zmínka: Ruda - 1348, Tvrdkov – 1349, Mirotínek – 1381,</p> <p>původně slovanské osídlení ⇒ postupně německá kolonizace, po "bitvě na Bílé Hoře" germanizační proces ⇒ r. 1946 vysídlení německého obyv.</p> <p>od počátku existence obce se lidé živili zemědělstvím ⇒ na málo výnosné půdě se pěstovalo žito, oves a len, rozšířeno bylo i včelařství a v okolí Rudy se úspěšně těžila zlatá, stříbrná a železná ruda</p>
Velká Štáhlé		první zmínky dle kronik datovány mezi 11. a 13. st.	<p>první listinné záznamy v českém jazyce jsou až z r.1492,</p> <p>časté požáry, povodně, morové epidemie, neúrody a nevídané návštěvy vojsk při nesčetných válkách, nevyhnula se ani inkvizičním procesům s tzv. čarodějnicemi,</p> <p>obyvatelé obce se živili původně zemědělstvím, těžbou rud, zlata a břidlice, v r.1876 až 1885 přes obec vybudována železnice Rýmařov-Valšov.</p> <p>po vyhlášení ČSR závody v obci postiženy oddělením od mateřských závodů ve Vídni ⇒ ztráta odbytového trhu Rakouska-Uherska ⇒ především firma na výrobu krajek Damböck vystřídal několik majitelů a po dlouho trvající stávce se již většího rozkvětu nedočkala.</p> <p>1946 odsun Němců, osidlování ⇒ obyv. české, slovenské, i rumunské národnosti.</p> <p>1964 sloučena se střediskovou obcí Břidličná, 1990 ⇒ opět samostatná</p>
Václavov u Bruntálu		1950 sloučením dvou samostatných vsí	<p>vznik 1950 sloučením dvou samostatných vsí – Horní a Dolní Velkruby současně přejmenované na Dolní a Horní Václavov,</p> <p>Dolní Václavov - do r.1385 se nazývala Nikolsaus ⇒ ves spadala pod svrchovanost opavsko-hlučínského vévody Mikuláše III., od 1.10.1405 ⇒ název Nieder Vildgrub,</p> <p>do r.1945 obydlena pouze německým obyvatelstvem,</p> <p>Horní Václavov - v r. 1384 až 1390 připadla do vlastnictví opolského vévody Vladislava, r.1405 vévodovi Mikuláši; do r.1385 název Alde Viltgrub, 1474 - vsi se zmocnil český a uherský král Matyáš Korvín</p>

1.3. PAMÁTKY A ZAJÍMAVOSTI

Rýmařov

Nejvýznamnější památky na území:

- socha sv. Jana Nepomuckého na nám. Míru - zapsáno do státního seznamu před r.1988, památkou od 3.5.1958, barokní sochařská práce Severina Tischlera z roku 1733
- sloup se sochou P. Marie – „Mariánský sloup“, zapsáno do státního seznamu před r.1988, památkou od 3.5.1958, velmi hodnotná socha Panny Marie Neposkvrněné od Františka Lablose z roku 1683, na soklu se znaky Hoffmannů z Grunbuchlu a Dietrichsteinů

Ostatní památky ve městě:

- Chráněná archeologická památka Hrádek na Pivovarské ulici – zřícenina nejstaršího středověkého opevněného sídla Rýmařovska (pol. 13. stol.-1405), nyní je zde umístěna část geologické expozice Muzea Rýmařov pod názvem Vývoj hornin Jesenicka.
- Farní kostel sv. archanděla Michaela - často přestavována trojlodní architektura s gotickým jádrem, upraven v roce 1609, v roce 1688 přistavěna Růžencová kaple.
- Filiální kostel Navštívení Panny Marie, zvaný V Lipkách - mimořádně hodnotná barokní architektura místního stavitele Friedricha Höslera z roku 1711 - 1715 s velmi kvalitní freskovou výzdobou Ferdinanda Nabotha a Jana Kryštofa Handkeho. Před kostelem se nachází socha Panny Marie Vítězné - barokní plastika z roku 1774 a skupina Ukřižování, zajímavá lidová práce z roku 1812.
- Budova římsko-katolické fary - renesanční architektura s původními klenbami z r.1542
- Budova radnice - prvky od gotiky po klasicismus, převládá raně barokní sloh z let 1667-70, poslední úpravy na budově proběhly po požáru města r. 1790 a v letech 1991-1994.
- Harrachovský Zámek v Janovicích u Rýmařova - rozsáhlé šlechtické sídlo, původně renesanční tvrz z let 1520 - 1530, přestavěná na konci 16. století na zámek, raně barokní přestavba istrijským stavitelem Alessandrem Cannevaalem r.1662 -1663 a dostavěna v pozdně barokním stylu Gottfriedem Weisserem v letech 1763 -1765 a upravená v 19. až 20.st. Zámek není volně přístupný pro veřejnost. Součástí komplexu je též zámecký park, torzo bývalého severského arboreta.
- V části Jamartice ⇒ farní kostel Narození Panny Marie z konce 18.st. a dřevěná starokatolická zvonice (19.st.) s neogotickými prvky.
- Městské muzeum v Rýmařově - přehled o historickém vývoji a geologii Rýmařovska, nabízí neobyčejně významný soubor hmotných nálezů od 13.-16. stol., geologickou sbírku s doklady

o středověkém a novověkém dolování a unikátní soubor hedvábných brokátů protkávaných zlatem a stříbrem. Součástí muzea je též Galerie Octopus, která vystavuje výtvarná díla nejvýznamnějších českých a moravských autorů, ale i regionálních a zahraničních výtvarníků. Ve vstupní části muzea je umístěn městský pranýř z r.1680.

Malá Morávka

- mnohé z chalup jsou zapsány jako památky lidové architektury a část obce je vyhlášena jako vesnická památková zóna,
- zděná kaple na Kapličkovém vrchu se vzácnými nástrojnými malbami z roku 1800. V kapli se nachází Muzeum Kapličkový vrch.
- Kostel Nejsvětější trojice – zděná jednolodní postavená v letech 1790 - 1793

Stará Ves - Žďárský Potok

- soubor lidové architektury s dochovanými, převážně roubenými stavbami a technickými památkami - náhon pro elektrárnu u Anenské huti. Část obce je vyhlášena jako vesnická památková zóna.
- Na Podolském potoku lze vidět novodobé fungující malé vodní elektrárny.

Ostatní památky v obci Stará Ves:

- Hrad Rabštejn - založen přibližně v 90. letech 13. st. Hrabišem ze Švábenic. Starší správní centrum rabštejnského (janovického) panství. Od r. 1583 dědičným majetkem Hoffmannů z Grünbüchlu, 1643-50 obsazen Švédy, později opravován jako protiturecká pevnost. V 18.st. pustý, nyní ruina na skalním útesu, která slouží horolezcům jako cvičný terén.
- socha sv. Jana Nepomuckého na Potočné ulici - barokní plastika z pozdní doby 18. st., v současné době po komplexní restauraci
- chata Alfrédka hraběte Alfréda Harracha - bývalý dřevěný lovecký zámeček na kamenném základu, později turistická chata. R. 1954 vyhořela. V 70. letech 20. stol. obnovena v rekreační chatu. Roku 2002 opětovně vyhořela a od té doby zbyla jen ruina základů.

Jiné nemovité památky a zajímavosti regionu:

- Pozůstatky důlní činnosti (Ruda, Skály, Stříbrné Hory, Nová Ves ad. - 13. století- 1974) a rýžování zlata (Novopolský potok, Moravice, Oskava aj. (2.-1. st. př.n.l., 13. st. -18. st. n.l.), Břidličná

- římskokatolický farní kostel sv. Tří králů (1577) a starokatolický Pamětní kostel Josefa II. (1911). Ve středu náměstí se nachází barokní socha sv. Jana Nepomuckého (1766)

Dětrichov nad Bystřicí

- kostel sv. Jiří - původně dřevěný, 1766 - 1767 nahrazen kamennou stavbou s oltářním obrazem od Jana Amlera ze Šternberka, vybaven pozdně barokními varhany v šesti mutacích, které postavil A. Steinunger z Andělské Hory počátkem 19. století.

Dolní Moravice

- filiální kostel Sv. Jakuba st. z r. 1351 s renesančním kněžištěm a věží z roku 1593,
- pilíř Svaté trojice - barokní sochařská práce z roku 1752,
- socha Immaculaty z roku 1764 nebo most švédského typu,
- důlní komplex na stříbrnosný galenit rozfáraný do hloubky sta metrů je největším historickým dolem svého druhu na Severní Moravě
- domy a chalupy lidové architektury z poloviny 19.století

Horní Město

- Kostel sv. Marie Magdaleny (1611 – 1912) - Postavil Ondřej Hofmann z Grunbiichlu a Střekova. Zvláštností jsou dva chory nad sebou, protažené lodí až k bočním oltářům - celé dřevěné, zdobené ornamenty, s výjevy z křížové cesty. K presbytáři kostela byla přistavěna roku 1741 kaple sv. Anny - rotunda se třemi oltáři, s kopulí, kterou vymaloval (freska) v roce 1746 uničovský malíř Ignác Odrlický. Ve dvacátých letech po 1. světové válce byla kaple nevhodně přemalována a čeká na obnovení původní fresky.
- Filiální kostel svatého Václava ve Skalách – dřevěný, podle pověsti postaven svobodnou slečnou Sidoníí Heidenreichovou. Nynější kostel byl postaven v r. 1812.
- Kaple ve Stříbrných Horách (1769-1773) - hlavní oltář neogotický, vyřezán z třeshňového dřeva v roce 1897 místním tkalcem Klestilem, vyzdoben figurkami 12 apoštolů.
- Kostel sv. Kateřiny v Rešově – původně dřevěný, oltářní obraz namaloval J.K.Handke, některé postavy na obraze namalovali jeho žáci.
- Rešovské vodopády - přírodní chráněná památka od r. 1989. Četné vodní kaskády říčky Huntavy v malebné kaňonovité soutěsce.

Jiříkov

- Sovinec - nejrozsáhlejší hradní komplex v Nížkém Jeseníku, první zmínka z r.1318 – obranný hrad, založen pány ze Sovince. Během okupace zde byli vězněni francouzští zajatci, po kterých se zachovaly nástěnné malby. Z úprav v 19.st. je cenná stavba pozdně empírového kostela sv. Augustina, ve kterém se každou poslední neděli

v měsíci konají mše. Hrad je dějištěm šermířských utkání, rozmanitých kulturních akcí seznamujících s historií hradu a dobovými zvyklostmi.

- kostel sv. Michala z roku 1605 s renesanční věží.

Lomnice

- goticko-renesanční kostel sv. Jiří a u něj společný hrob a památník rudoarmějčů, jeden z největších zajateckých hřbitovů na Moravě

Malá Štáhle

- venkovský kostelík z r.1759 se zachovanou lidovou malbou na skle - 13 obrázků křížové cesty, z nichž jeden jest prasklý
- vodní mlýn

Ryžoviště

- Kostel sv. Jana Křtitele (1560) - do současného románského slohu s bohatou vnitřní výzdobou byl přebudován v roce 1758
- Lafayettův dům - v roce 1792 byl v Ryžovišti zajat uprchlý J.V. Lafayette, vrchní velitel francouzské armády , který byl v tomto domě uvězněn a následně převezen na hrad Sovinec

Socha sv. Panny Marie Immaculaty (1733) postavena sochařem Winterhalder a v roce 1880 přemístěna na základní zeď vyhořelé radnice ve středu obce. Poslední oprava byla provedena v letech 2001.

Tvrdkov

- barokní kostel sv. Antonína Paduánského z roku 1784 a socha Panny Marie Immaculaty z roku 1848

Ruda

- ojedinělá barokní křížová cesta z 18.st. - křížová cesta se 14-ti zastaveními vede od úpatí až po vrcholek Křížového vrchu. Na úpatí křížové cesty se nachází kostel Panny Marie Sněžné z roku 1758

Velká Štáhle

- kostel Nejsvětější Trojice postaven v pozdně gotickém slohu (1576-1606) Janem Kobylkou z Kobylího
- původní budova nádraží z roku 1885

Václavov u Bruntálu

- kostel (1754) postaven na místě dřevěného kostela z 16. stol. (Dolní Václavov)

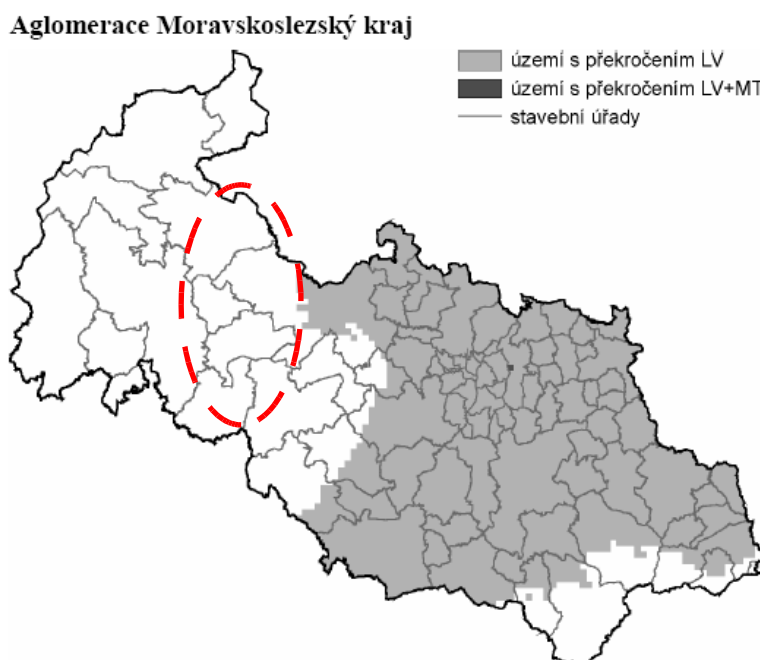
- farní kostel neposkvrněného početí Panny Marie (1755) - pozdní barokní styl a socha sv. Jana Nepomuckého z doby vrcholného baroka - chráněná památka, (Horní Václavov)

1.4. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

1.4.1. Ovzduší

Území mikroregionu patří v rámci České republiky mezi regiony s čistším ovzduším. Přímá měření kvality ovzduší zde nejsou, nejbližší automatizované měřicí stanice se nacházejí v Jeseníku, Šumperku, Olomouci a Opavě. V rámci rozptylového modelu Českého hydrometeorologického ústavu zde nejsou překračovány imisní limity pro ochranu zdraví lidí – viz obrázek.

Obr. č. 1. Vymezení oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší v Moravskoslezském kraji v roce 2005
(www.env.cz)

Jsou zde však (stejně jako na většině území České republiky) překračovány imisní limity pro ochranu vegetace u troposférického ozónu.

Největší množství znečišťujících látek pochází z lokálních topenišť – domácností, které spalují uhlí ve starších typech kotlů, případně jiná paliva (v nejhorsím případě odpady). Odhadované množství emisí z této skupiny zdrojů udává následující tabulka.

Tab. č. 1. Emise z malých zdrojů (REZZO 3) v jednotlivých obcích v roce 2003 (ČHMÚ)

	TZL	SO ₂	NO _x	CO	VOC
Břidličná	13,3	8,5	3,7	35,7	8,4
Dětrichov nad Bystřicí	9,8	2,3	2,4	7,7	2,3
Dolní Moravice	3,9	2,9	1,1	12,4	2,9
Horní Město	10,3	7,7	2,8	33,3	7,7
Jířikov	5,6	1,3	1,4	4,4	1,3
Lomnice	9,1	4,1	2,3	16,3	4,0
Malá Morávka	7,6	2,4	2,2	8,4	2,3
Malá Štáhle	1,3	0,9	0,4	3,6	0,9
Rýmařov	31,0	18,4	11,4	77,6	18,5
Ryžoviště	4,7	3,0	1,5	12,8	3,0
Stará Ves	10,2	4,2	2,6	16,9	4,2
Tvrdkov	4,6	2,0	1,2	7,8	1,9
Václavov u Bruntálu	4,7	3,3	1,3	14,2	3,3
Velká Štáhle	4,3	2,8	1,1	11,8	2,8

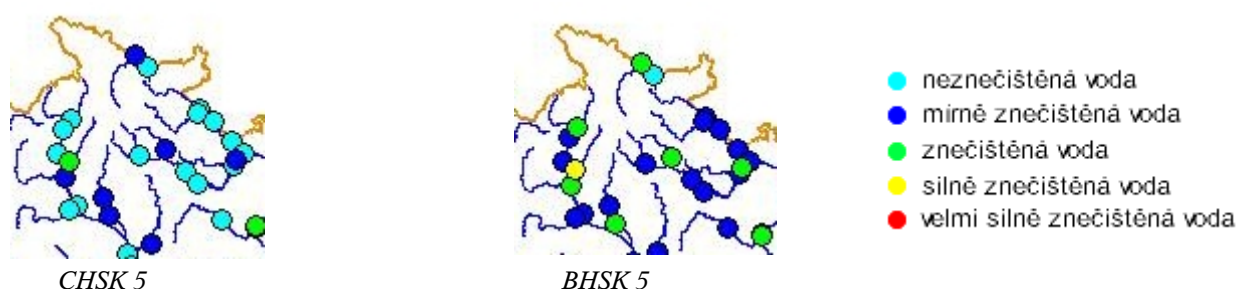
Ačkoliv celoročně jsou imisní limity dodržovány, při špatné rozptylové situaci mohou být krátkodobě překračovány. Ke zlepšení situace může přispět např. modernizace spalovacích zařízení (nízkoemisní kotle) či snížení spotřeby tepla v objektech (zateplení apod.).

1.4.2. Voda

Na Rýmařovsku se díky jeho poloze nachází pramenné oblasti několika menších toků, které území poté záhy opouštějí. Největší místní řekou je Moravice, která pramení v NPR Praděd. Dalšími významnějšími toky jsou Oslava, která odvádí vodu z jižní části území do řeky Moravy, Huntava s Rešovskými vodopády pramenící ve Skalském rašeliništi nebo Podolský potok protékající Rýmařovem.

Dle ukazatelů jakosti vody BSK-5 a CHSK 5 (biologická a chemická spotřeba kyslíku za 5 dní) je voda v řekách Moravici a Oslavě neznečištěná až mírně znečištěná (v místech, kde opouštějí území mikroregionu) – viz obrázek.

Obr. č. 2. Jakost vod na tocích mikroregionu Rýmařovsko (www.chmi.cz - 2005)

1.4.3. Povodňová problematika

V pramenných a podhorských oblastech na tocích jako je Moravice nad soutokem s Podolským potokem a na všech bystřinách způsobují povodňové škody krátké a strmé povodňové vlny s dynamickou silou vodního proudu.

Na řece Moravici z hlediska ochrany před povodněmi dochází u obcí Malá Morávka, Malá Štáhle a Břidličná k nejmenším problémům v rámci celého povodí Odry a je zajištěna ochrana proti dvacetileté vodě a více. Opatření se zde nenavrhují.

Podolský potok byl z povodňového hlediska prošetřen v roce 2001. Lze konstatovat, že Rýmařov je chráněn před Q20, což je u takového města spíše dolní mez požadované ochrany. Obec Jamartice je ohrožována již Q5. Dosáhnout ochrany proti Q20 by znamenalo dle názoru správce toku nepřiměřený finanční náklad.

Chráněná území na území mikroregionu

Na území mikroregionu je díky jeho odlehlosti a vysokým polohám zachován rozmanitý a z přírodního hlediska zachovalý ráz krajiny. Z těchto důvodů zde zasahuje CHKO Jeseníky. Nacházejí se zde přírodní parky Sovinecko a Údolí Bystřice a je zde také celá řada maloplošně chráněných území – chráněné jako národní přírodní rezervace, přírodní rezervace a přírodní památka nebo lokalita soustavy Natura 2000. Stručný přehled chráněných území je uveden dále.

CHKO Jeseníky

Chráněná krajinná oblast Jeseníky byla vyhlášena v roce 1969 na rozloze 740 km². Nejvyšším bodem je vrchol Praděd s nadmořskou výškou 1492 m n . m. Území je z 80 % pokryto lesy, převážně druhotnými smrčínami nebo bučinami s mozaikovitě zachovalými zbytky přírodních lesů. Nejcennější území chráněné krajinné oblasti jsou chráněna ve 4 národních přírodních rezervacích (Praděd, Šerák - Kepník, Rejvíz, Rašeliniště Skřítek), 18 přírodních rezervacích a 6 přírodních památkách. Jejím posláním je předat krajinu a přírodní dědictví v co nejzachovalejším stavu dalším generacím.

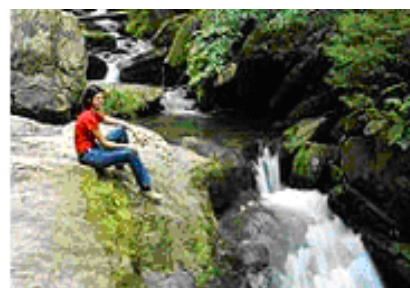
Chráněná krajinná oblast se nachází na severním okraji Moravy a české části Slezska na pomezí Moravskoslezského a Olomouckého kraje na území okresů Bruntál, Jeseník a Šumperk. Na území CHKO se nachází přibližně 30 % plochy mikroregionu.

CHKO bylo vyhlášeno výnosem MK ČSR č.j. 9886/1969.

V působnosti Správy CHKO Jeseníky jsou na území mikroregionu také národní přírodní památka Rešovské vodopády.

Přírodní park Sovinecko

Přírodní park Sovinecko se nachází na území Olomouckého a Moravskoslezského kraje, má rozlohu 19.910 ha a byl zřízen

okresními úřady Olomouc, Šumperk a Bruntál v roce 1994. V rámci mikroregionu se nachází na území obcí Horní Město, Ondřejov, Rešov, Dobřečov, Tvrdkov, Ruda u Rýmařova, Mirotíněk, Stránské, Těchanov, Sovinec, Jiříkov, Kněžpole a Křížov u Sovince.

Přírodní park Sovinecko se nachází v jihozápadní části Rešovské hornatiny. Okouzlit návštěvníka mohou jeho hluboká údolí a výrazné svahy, které pokrývají lesní porosty s dochovanou strukturou a dřevinnou skladbou, blízkou přirozeným porostům. Velice zvláštní a zajímavý je neobvyklý výskyt krasových útvarů v okolí Sovince.

Parkem se vinou říčky Oskava a Teplička, ale také Huntava a Sitka, na jejichž nepřístupných stráních a skalnatých srázích rostou jedle a jilmy. Na svazích v údolí Oskavy se nacházejí malé přírodní poklady, kterými jsou zachovalé komplexy kyselých bučin. V přírodním parku hnízdí na 129 druhů ptáků, mezi nimiž kraluje dnes už vzácný výr velký.

Turistickou atrakcí a přírodní zajímavostí je národní přírodní památka Rešovské vodopády, které svírá soutěska říčky Huntavy.

Přírodní park Údolí Bystřice

Hodnoty Přírodního parku Údolí Bystřice jsou zastoupeny nivou řeky s přilehlými svahy s lesními porosty se strukturou blízkou původním, se společenstvy mokřadních luk a pramenišť s řadou zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů.

Na území mikroregionu zasahuje pouze v jeho jihovýchodní části na území obce Dětrichov nad Bystřicí.

Maloplošně chráněná území v mikroregionu Rýmařovsko

Název	Ochrana	Rozloh a (ha)	Katastrální území	Stručný popis
NPR Praděd	NPR	2031,4 ha	Malá Morávka, Karlov	Zachovalá příroda nejvyšších poloh Jeseníků mající charakter severské tundry vzniklá spojením šesti státních přírodních rezervací Petrovy kameny, Velká kotlina, Malá kotlina, vrchol Pradědu, Divoký důl a Bílá Opava.
Skalské rašeliniště	PR	45,5 ha	Skály u Rýmařova	Rašeliniště kolem cca 11 pramenišť s řadou chráněných druhů rostlin.
Pstruží potok	PR	23,18 ha	Rýmařov	Komplex rašelinných luk a mokřadních olšin přecházejících do podmáčených smrčín.
Přírodní rezervace	PR, Natura	18,79 ha	Nová Ves u Rýmařova	Podhorský smíšený les s původní populací nízko-jesenického modřínu

Název	Ochrana	Rozloha (ha)	Katastrální území	Stručný popis
Franz-Franz				a podzemní systém štol, kde zimují mnohé druhy netopýrů.
Přírodní rezervace Růžová	PR	24,81 ha	Janovice	Pramenné část Růžového potoka a mozaiku biotopů vázaných na vyšší hladinu spodní vody a středně vlhká stanoviště. Lokalita chrástala polního.
PR „U Slatinného potoka“	PR	5,38 ha	Rýmařov	Vlhké slatinné louky a prameniště v pramenné oblasti Slatinného potoka s řadou ohrožených druhů rostlin.
PR Mokřiny u Krahulčí	PR	3,24 ha	Dětřichov nad Bystřicí	Bohatá populace kriticky ohroženého druhu starčku bahenního v mokřadech Trusovického potoka.
Přírodní rezervace Niva Moravice	PR, Natura	41,98 ha	Dolní Moravice, Jamartice, M. a V. Štáhle, H. Václavov, M. Morávka	Niva meandrující řeky je hnízdištěm a útočištěm ptáků na hlavní stredoevropské tahové cestě.
Přírodní památka - Morgenland	PP	1,83 ha	Malá Morávka	Slatinná louka v pramenné oblasti Černého potoka s výskytem ohrožených druhů rostlin.
PP – Štola pod Jelení cestou	PP	0,03 ha	Malá Morávka	Soustava podzemních prostor bývalého rudného dolu Šimon a Juda - zimoviště netopýrů.
Javorový vrch	Natura	83,05 ha	Malá Morávka	Povrch Javorového vrchu nese známky kutacích prací. Lokalita je součástí PP Štola Pod Jelení cestou. Významné zimoviště letounů.
Důl Ruda I	Natura	0,04 ha	Ruda u Rýmařova	Důl po těžbě malého rudného ložiska. Ústí dolu o profilu 3,5 x 2 m blízko údolí Rešovského potoka. Regionálně významné zimoviště netopýra černého.
Sovinec	Natura	2561,3 ha	H. Město, Jiříkov, Ondřejov,	Členitá hornatina se dvěma výraznými, hluboce zaříznutými údolními Huntavy a Oslavy.

Název	Ochrana	Rozloh a (ha)	Katastrální území	Stručný popis
			Rešov, Ruda, Rýmařov, Sovinec, Stránské, Těchanov	Nadregionálně významné zastoupení jedle, zachovalé porosty bučin.

1.5. DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA

1.5.1. Silniční doprava

Základní komunikační kostru Rýmařovska tvoří dva úseky silnic I.třídy a poměrně hustá síť silnic II.tříd, chybí zde komunikace evropského významu. Zbývající část je tvořena komunikacemi nižších tříd a místními účelovými komunikacemi. Hustota silniční sítě a kvalita silnic nižších tříd je nízká, což je dáno charakterem horské a podhorské krajiny, ve které se Rýmařovsko nachází. Z tohoto důvodu odlehlejší oblasti mikroregionu vykazují poměrně nízkou úroveň dopravní obslužnosti.

Nejvýznamnější silnice I. třídy jsou silnice I/11 a I/45:

I/11 – nejdůležitější silnice, propojuje region Ostravska, respektive Opavska, se Šumperskem a východními Čechami. Do regionu Rýmařovska vstupuje u obce Václavov u Bruntálu, prochází Malou Štáhlí, Rýmařovem, Janovicemi a dále překonává hřeben Hrubého Jeseníku přes sedlo Skřítek. Silnice není vysokokapacitní, její technický stav je dobrý. Nevhodný je její průchod městem Rýmařov.

I/45 – silnice spojující Bruntálsko s Olomouckem. Přestože prochází Rýmařovskem pouze okrajově na východě regionu, tvoří tato silnice velmi významnou dopravní komunikaci vzhledem k dobrému napojení na výše zmíněné regiony. Na území regionu prochází obcemi Lomnice a Dětrichov nad Bystřicí. Technický stav této komunikace je dobrý.

1.5.2. Železniční doprava

Mikroregionem prochází několik železničních tratí, z nichž jedna je nadregionálního významu. Jedná se o tyto tratě:

č. 310 Olomouc – Opava východ: trať má charakter nadregionálního významu, přestože dosud není elektrifikovaná. Trať zasahuje do území mikroregionu na jeho jihovýchodním okraji a prochází obcemi Lomnice a Dětrichov nad Bystřicí. Ve Valšově (mimo území mikroregionu) se z ní odděluje trať č. 311.

č. 311 Valšov – Rýmařov: železniční trať lokálního významu procházející největšími obcemi mikroregionu – Břidličnou a Rýmařovem. Je využívána jak pro osobní, tak i nákladní dopravu.

č. 312 Bruntál – Malá Morávka: železniční trať lokálního významu. Tato trať se nedá považovat za komunikaci zajišťující dopravní obslužnost mikroregionu, protože je využívána pouze o víkendech pro dopravu turistů z Bruntálu do Malé Morávky a zpět. V současné době není využívána ani pro nákladní dopravu.

Rýmařovsko je také charakteristické poměrně hustou sítí cyklostezek, čemuž napomáhá i horský, případně podhorský charakter terénu a nízká hustota provozu na silničních komunikacích nižších tříd. Cykloturisté si mohou zvolit cyklotrasy od méně náročných v oblasti Nízkého Jeseníku až po náročné v Hrubém Jeseníku.

Na území mikroregionu se nenachází žádné letiště.

1.6. TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

Ve většině obcí je vybudována veřejná vodovodní síť, v několika obcích však nejsou na vodovodní řad napojeny všechny objekty. V obcích, respektive částech obcí, kde vodovodní síť vybudována není, je pitná voda zajištěna čerpáním z lokálních zdrojů, především studní. Převážná většina obcí a jejich částí nemá vybudovanou kanalizaci, v některých obcích je kanalizace pouze částečná a to hlavně pro svod dešťové vody. Obyvatelé velké části obcí používá k odstraňování odpadních vod žumpu či septik. ČOV v Břidličné a Rýmařově vyžadují pro dosažení požadované úrovně čištění modernizaci.

Zásobování plynem je zabezpečeno společností Severomoravská plynárenská a.s. (člen RWE), všechny obce však zásobovány zemním plynem nejsou, zejména obce na západním okraji mikroregionu. Zásobování elektrickou energií je dostatečné, mikroregionem prochází elektrické vedení 110kV. Zásobování obyvatel a terciální sféry v Rýmařově teplem soustavou CZT je zajišťováno společností Teplo Rýmařov s.r.o.

Vybavenost obcí čistíčkami odpadních vod je nízká, přestože je jejich budování v tomto regionu nanejvýš vhodné, protože odpadní vody jsou sváděny do místních vodních toků, které napájejí vodní dílo Slezská Harta a vodárenský zdroj Kružberk. V následující tabulce je uveden přehled technické infrastruktury v mikroregionu Rýmařovsko.

Přehled technické infrastruktury

Obec	Část obce	Vodovod	Kanalizace	ČOV
Břidličná	Břidličná	ano, 100 %	částečná	ano
	Albrechtice u Rýmařova	ne	ne	ne
	Vajglov	ano, 85 %	částečná	ano
Dětřichov n. B.	Dětřichov n. B.	ano	ne	ne
Dolní Moravice	Dolní Moravice	ano, 80 %	většina	ano
	Horní Moravice	ano, 80 %	ne	ne
	Nová Ves	ano, část	ne	ne

Obec	Část obce	Vodovod	Kanalizace	ČOV
Horní Město	Horní Město	ano, 100 %	ano, 100 %	ano
	Dobřečov	ne	ne	ne
Horní Město	Rešov	ne	ne	ne
	Skály	ano, 90 %	ne	ne
	Stříbrné Hory	ano, 40 %	ne	ne
	Jiříkov	ano	ne	ne
Jiříkov	Jiříkov	ano	ne	ne
	Kněžpole	ne	ne	ne
	Křížov	ano	ne	ne
	Sovinec	ano	ne	ne
	Těchanov	ne	ne	ne
Lomnice	Lomnice	ano, 60 %	částečná	částečně
	Tylov	ano	ne	ne
Malá Morávka	Malá Morávka	ano, 70 %	ano	ano
	Karlov	ano, 90 %	částečná	částečně
Malá Štáhle	Malá Štáhle	ano	ano	ano
Rýmařov	Rýmařov	ano, 100 %	ano	ano
	Edrovice	ano, 100 %	ano	ano
	Harrachov	ne	ne	ne
	Jamartice	ano	ne	ne
	Janovice	částečně	ano	ano
	Ondřejov	částečně	ne	ne
	Stránské	ne	ne	ne
Ryžoviště	Ryžoviště	ano, 95 %	částečná	ne
Stará Ves	Stará Ves	ne	ano	ano
	Žďárský Potok	ne	ne	ne
Tvrdkov	Tvrdkov	ano	částečná	částečně
	Mírotínek	ne	ne	ne
	Ruda	ano	ne	ne
Velká Štáhle	Velká Štáhle	ano, 90 %	ne	ne
Václavov	Dolní Václavov	ano, 92 %	ne	ne
	Horní Václavov	ano, 92 %	ne	ne

Zdroj: Plán rozvoje vodovodů a kanalizací, Moravskoslezský kraj, 2004

1.7. EKONOMIKA MIKROREGIONU

Ekonomiku mikroregionu pozitivně ovlivňuje na jedné straně turisticky zajímavá oblast Hrubého Jeseníku s vyspělou infrastrukturou a službami a využívání místních přírodních zdrojů - je zde zalesněno asi 50 % území. Zemědělství se orientuje v převážné míře na extensivní chov skotu s produkcí masa a plemenného materiálu, k čemuž využívá rozlehlé pastevní areály této podhorské oblasti. Kromě samotné zemědělské výroby plní zemědělské subjekty i druhou důležitou funkci a tou je péče o krajinu.

Průmysl je postaven na zpracovávání především tradičních surovin jako je dřevo. Firmy zabývající se zpracováním dřeva a produkty ze dřeva podporují svou spolupráci a rozvoj zapojením do dřevařského klastru. Významným stavebním podnikem využívajícím dřevo jako surovinu jsou RD Rýmařov. Ve zde tradičním hutního průmyslu pokračuje firma AL Invest Břidličná. Pozitivní je rostoucí zájem firem o

spolupráci v Hospodářské komoře a zájem o využití obnovitelných zdrojů energie.

Na druhé straně je tento region pro další rozvoj ekonomiky negativně ovlivněn špatnou dopravní obslužností a dostupností bodovými závadami na komunikacích a jejich nízkou prostupností. Pomalý rozvoj firem je také ovlivněn nedostatečnou kvalifikační strukturou pracovníků s neochotou rekvalifikace. V zemědělství scházejí blízké zpracovatelské kapacity a produkce místních specialit.

Co se týče nezaměstnanosti, jsou mezi jednotlivými obcemi značné rozdíly (od 8 % v Dolní Moravici po 31,2 v Jiřikově). Příležitostí pro podnikatelskou sféru je levná pracovní síla, obnovení zájmu podniků o spolupráci se školami na rozvoji učebních oborů, kde právě výše zmíněná firma AL Invest Břidličná spolupracuje se střední školou v Rýmařově, kde jsou nosné učební obory postaveny na profesi hutník a valcář. Rozvoj turistického ruchu podporují učební obory gastronomie a hotelnictví. Naproti tomu se s velkými problémy potýká podniky textilního průmyslu s dlouholetou tradicí (Hedva) hlavně z důvodu konkurence levného zboží z Asie.

Vzhledem k tomu, že Rýmařovsko patří mezi hospodářsky slabé regiony, je tento region předurčen především pro rozvoj turistického ruchu. Tyto předpoklady se mohou opírat především o charakter krajiny, která vytváří potenciál k celoroční rekreaci a značná část území je součástí Chráněné krajinné oblasti Jeseníky s velice pestrá a zachovalou přírodou. Na tuto skutečnost může navázat především rozvoj služeb a drobných živnostníků.

Nejvýznamnější druhy podnikatelských aktivit

Rýmařov – stavební průmysl, těžba a zpracování dřeva, lesnické práce, městské technické služby, nábytkářství – stolařství, , recyklace druhotných surovin, ubytování, výroba polystyrenu, textilní průmysl

Břidličná – strojírenství, dřevozpracující průmysl, zemědělské subjekty, kovohutě, stavební firmy, klempířství, výpočetní technika

Dětrichov – pila, motorest, stavební činnost, zemědělství

Dolní Moravice – penziony, hotel, koňský ranč, zemědělské subjekty, stolařství, prádelna

Horní Město – výroba oděvů, obchodní firma, zemědělství, jezdeckví

Malá Morávka – skiklub, penziony, hotely, restaurace, lyžařské sjezdové tratě, ranč – koně, zápustková kovárna, zpracování dřeva,

Rýžoviště – tiskárna, obaly, nakládání s odpady, zpracovávání nekovového odpadu, nábytek, truhlářství, autodílna, výroba obalových materiálů, zpracování kovového materiálu, klempířství

Stará Ves – zahradnictví, plotový materiál, pila, autoopravna, penziony, pekárna, činnost elektro

Velká Štáhle – strojírenství, penziony, výroba nápojů, autodoprava, nábytkářství

Jíříkov – zemědělství, řezbářství, ubytování

Lomnice – rybářství, penzion, výrobky z plastu, zemědělství, stavebnictví, puškařství

Malá Štáhle – penzion, recyklace kovů, výroba plastů

Tvrdkov – zemědělská výroba, klempířství, ubytování

Václavov u Bruntálu – zemědělství, dřevozpracující, výroba alobalu, kovovýroba, stavebnictví

1.8. CESTOVNÍ RUCH

Turistika a cestovní ruch jsou v současné době nejdynamičtěji se rozvíjející odvětví hospodářství. V mikroregionu Rýmařovsko existují pro rozvoj turistického ruchu velmi dobré podmínky vzhledem k horským oblastem Jeseníků. Charakter krajiny poskytuje v každém ročním období mimořádné podmínky pro turistiku a rekreaci. V zimě nabízí ideální sněhové podmínky s nejdelší dobou lyžování v České republice. Většina aktivit v turistickém ruchu je situována do oblasti Hrubého Jeseníku. Silná je sezónnost s vrcholem v zimě a v létě.

Regionem prochází mnoho pěších tras, cyklotras a v zimním období upravovaných běžkařských tras. Turistům jsou k dispozici cyklobusy a skibusy. Slabší stránkou je vybavení dalšími službami a zařízeními pro turistický ruch.

Nabídka služeb je dostatečná z hlediska kvantity, ale již méně co se týká kvality zařízení.

V oblasti propagace turistického ruchu je velmi aktivní Sdružení obcí Rýmařovska (internetové stránky, propagační materiály) i jednotlivé obce regionu.

Výběr turisticky nejzajímavějších bodů:

Sovinec

Původně gotický hrad byl mnohokrát přestavován (vrcholná a pozdní gotika, renesance). Osmiboká hradní bašta se stala věží empírového kostela sv. Augustina. Hrad je veřejně přístupný, konají se zde historické souboje, výstavy, divadelní představení, řezbářské dny a sokolnické slavnosti.

Rešovské vodopády

V blízkosti osady Rešov protéká říčka Huntava, která tvoří ojedinělý přírodní krajinný segment – 200 m dlouhou a 6–10 m širokou soutěsku s kaskádami vodopádů, vývařišti, tůňkami a erozními tvary (obří hrnce). Jde o největší vodopád v Nížkém Jeseníku.

Praděd

Rozlohou největší rezervace, vznikla spojením dříve vyhlášených rezervací Velká kotlina, Malá kotlina, Petrovy kameny, vrchol Pradědu, Bílá Opava a Divoký důl. V rezervaci jsou chráněny zachovalé původní subalpínské ekosystémy s významnými druhy rostlin a živočichů, které se nevyskytují nikde jinde na světě.

Vodopády Bílé Opavy

Jedno z nejromantičtějších míst v Jeseníkách vedoucí kaňonem horské řeky. Bílá Opava překonává velký spád mezi chatou Barborka, v jejíž blízkosti pramení, a Karlovou Studánkou četnými přejezdy a menšími vodopády. Jde o jednu z nejatraktivnějších a nejnáročnějších tras v Jeseníkách, na které musíte zdolávat dřevěné lávky, schody a náročná stoupání.

Lázně Karlova Studánka

Leží na východní straně Pradědu a patří jednoznačně k místům s nejvyšší čistotou ovzduší v ČR. Mimo lázeňských procedur mohou návštěvníci využít pobyt k procházkám po krásném okolí a ochutnávce místní léčivé minerální vody.

Přehrada Slezská Harta

Nejmladší vodní nádrž v ČR nabízí možnost koupání a především rybaření, najdete zde také půjčovnu loděk a šlapadel.

Pradědova galerie

V příjemném prostředí zahradní galerie v Jiřikově můžete vidět největší dřevěnou sochu Praděda a medvěda, unikátní obří Betlém, který je zapsán do Guinnessovy knihy rekordů či překrásné reliéfní vyobrazení Pradědovy říše.

Janovický zámek

Původní pozdně gotickou tvrz postavil v letech 1520-30 zástavní pán Petr ze Žerotína. Zámek je prázdný a se stopami necitlivého zacházení, ale suchý a nikoli v nevrátném stavu. Přes nemalé náklady není jeho revitalizace problémem.

Švédský most v Dolní Moravici

Kamenný most s ojedinělou konstrukcí z 2. poloviny 18. století. Chráněný jako technická památka.

Městské Muzeum Rýmařov

Nabízí návštěvníkům historickou, geologickou, hornickou a velmi atraktivní textilní expozici dokládající vývoj Rýmařovska od pravěku do 19. století.

Muzeum Kapličkový Vrch Malá Morávka

Je umístěno v barokní kapli Nejsvětější Trojice nad zaniklou středověkou tvrzí. Jsou v něm sbírky archeologické, paleografické, etnografické a přírody Hrubého Jeseníku

2. SWOT ANALÝZA

2.1. PODNIKÁNÍ

Silné stránky	Slabé stránky
<p>Široká škála firem a s tím spojená nezávislost na jednom hlavním zaměstnavateli</p> <p>Vznik nové průmyslové zóny</p> <p>Levná pracovní síla</p>	<p>Úpadek některých podniků v důsledku vysoké konkurence (textil i jiné)</p> <p>Špatná dopravní dostupnost, zejména směr Olomouc pro nákladní dopravu</p> <p>Málo kvalifikovaná pracovní síla</p> <p>Malá ochota nezaměstnaných pracovat</p> <p>Nedostatečná spolupráce mezi podnikateli a veřejnou správou a samosprávou</p> <p>Nízký stupeň zpracování místních surovin (zemědělství a lesnictví)</p> <p>Omezení podnikání chráněnými územími (CHKO, NATURA 2000)</p>
Příležitosti	Ohrožení
<p>Spolupráce podnikatelů, škol a veřejné správy ve vzdělávání</p> <p>Sdružování podnikatelů</p> <p>Využití obnovitelných zdrojů energie (biomasa)</p> <p>Využití brownfields pro podnikání</p>	<p>Byrokratická a legislativní omezení snižující podnikatelské možnosti</p> <p>Rozhodování o surovině pro dřevařství probíhá mimo region</p>

2.2. CESTOVNÍ RUCH

Silné stránky	Slabé stránky
<p>Uvědomění významu cestovního ruchu pro mikroregion</p> <p>Zkušenost s rozvojem CR</p> <p>Možnost klidné rekreace</p> <p>Atraktivní lokality a příroda</p> <p>Dostatečná kapacita ubytovacích zařízení</p> <p>Střední škola se zaměřením na cestovní ruch</p> <p>Spojení přírody s lázeňstvím</p> <p>Klimatické podmínky pro zimní sporty</p>	<p>Dopravní dostupnost</p> <p>Větší vzdálenost od klientely, zejména movitější</p> <p>Není spádová oblast pro nejbližší velká města (Olomouc, Ostrava)</p> <p>Omezení turistiky na nejatraktivnější lokality s velkými lokálními rozdíly</p> <p>Sezónnost</p> <p>Chybějící navazující a doplňkové aktivity (hřiště, sportovní haly, wellness, bazény)</p>

	<p>Horší technická vybavenost lyžařských středisek</p> <p>Menší kvalita ubytovacích kapacit</p> <p>Horší koordinace postupů v propagaci atd.</p> <p>Malý zájem o práci v CR</p> <p>Rivalita a nespolupráce podnikatelů v CR</p> <p>Administrativní rozdělení Jeseníku do dvou krajů</p> <p>Vyšší náklady na provoz horských středisek</p>
Příležitosti	Ohrožení
<p>Zlepšení kvality služeb</p> <p>Zvýšení kapacity lyžařských středisek</p> <p>Zvýšení návštěvnosti</p> <p>Rozvoj cykloturistiky, hippoturistiky, běžeckého lyžování</p> <p>Napojení na Slezskou Hartu</p> <p>Vznik koordinační agentury pro celé Jeseníky</p> <p>Rozvoj lázeňství</p>	<p>Nevyhovující infrastruktura při zvýšení návštěvnosti</p> <p>Klimatické změny ohrožující investice do lyžování</p> <p>Konkurence jiných lokalit (Beskydy, Slovensko)</p> <p>Odchod kvalifikovaných pracovníků</p> <p>Střety mezi různými způsoby využití krajiny</p> <p>Soužití stálých obyvatel s rekreanty</p>

2.3. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A INFRASTRUKTURA

Silné stránky	Slabé stránky
<p>Relativně kvalitní životní prostředí</p> <p>Funkční systém zásobování pitnou vodou</p> <p>Místní zdroje kvalitní pitné vody</p> <p>Dostatečné množství komunikací</p> <p>Jen bodové problémy s protipovodňovou ochranou</p> <p>Celkově kvalitní ovzduší</p> <p>Vysoký potenciál OZE (biomasa)</p> <p>Zachovalá a esteticky hodnotná krajina</p> <p>Velký počet chráněných území</p>	<p>Dlouhodobé zhoršování kvality životního prostředí</p> <p>Zástavba nivy Moravice v Břidličné (AL Invest)</p> <p>Výskyt menších i větších černých skládek</p> <p>Nedostatečně rekultivované skládky</p> <p>Nepostačující úroveň ČOV (chybí v obcích úplně, částečně, technologicky zastarávají)</p> <p>Spalování nekvalitních tuhých paliv v domácnost i větších zdrojích</p> <p>Nevyhovující tepelné vlastnosti budov</p> <p>Malá míra separace odpadů</p> <p>Špatná úroveň hromadné dopravy (nenavazující jízdní řády)</p> <p>Systém parkování v obcích</p>

	<p>Špatný stav komunikací</p> <p>Špatné značení komunikací</p> <p>Malá rozvinutost EVVO</p> <p>Malé pokrytí vysokorychlostním internetem</p>
Příležitosti	Ohrožení
<p>Intenzifikace čištění v ČOV</p> <p>Rozptýlené čištění odpadních vod</p> <p>Využití obnovitelných zdrojů energie</p> <p>Zvýšení separace a využití odpadů</p> <p>Rekultivace skládek</p> <p>Spolupráce se zemědělci na úpravách v krajině</p> <p>Rozvoj EVVO</p> <p>Zlepšení napojení na internet</p>	<p>Vysoká investiční a provozní náročnost ČOV a kanalizací</p> <p>Zhoršující se úroveň infrastruktury (vodovody)</p> <p>Lokální vysychání zdrojů pitné vody</p> <p>Omezení (legislativa, majetkově) pro případné úpravy v krajině</p> <p>Špatná politika státu při prodeji půdy</p> <p>Změna rázu krajiny v důsledku nevhodné výstavby</p> <p>Hrozba zániku železničního spojení</p> <p>Nárůst automobilové dopravy</p> <p>Negativní vlivy dopravy (znečištění, klesající ceny nemovitostí)</p>

2.4. LIDSKÉ ZDROJE

Silné stránky	Slabé stránky
<p>Existence kvalifikovaných dělnických míst</p> <p>Uvědomění si významu základních škol, školek a jejich podpora</p> <p>Sociální péče diakonie Rýmařov, Břidličná</p> <p>Existence center kulturního dění</p> <p>Muzeum Rýmařov</p> <p>Památkové rezervace</p> <p>Fungování spolků, kroužků, dětských souborů</p> <p>Silné aktivity obcí v oblasti kultury a sportu</p> <p>Mezinárodní kontakty (Polsko, Německo, Slovensko a další)</p> <p>Kulturní památky</p> <p>Dobře fungující spolupráce v rámci mikroregionu</p>	<p>Řídké osídlení</p> <p>Trvalý úbytek obyvatel</p> <p>Absence historických kořenů a tradic</p> <p>Ztráta znalostí jak žít na venkově</p> <p>Snížení zdravotní dostupnosti v regionu s důrazem na nemocnice</p> <p>Slabě vyvinutý systém sociální péče pro seniory a jiné</p> <p>Neexistence profesionální kulturní scény</p>

Příležitosti	Ohrožení
Změna systému práce a životního stylu (práce na dálku a bydlení na venkově) Dostatek lidí, kteří se mohou vzdělávat Vytváření nových tradic	Demotivující sociální systém Odchod kvalifikovaných lidí z regionu Zhoršování zdravotní péče Nedostatečná podpora venkova ze strany státu a kraje

3. STRATEGICKÁ VIZE A JEDNOTLIVÉ CÍLE STRATEGIE

3.1. STRATEGICKÁ VIZE

Sdružení obcí Rýmařovska využije své zachovalé přírody, kulturních tradic, dobré dopravní polohy a stabilizovaného obyvatelstva k dalšímu ekonomickému a společenskému rozvoji a růstu kvality života občanů.

Spolupráce obcí zefektivní získávání veřejných zdrojů, povede k dobudování infrastruktury, optimalizaci zázemí pro ekonomické činnosti i ke komplexnosti služeb pro občany v mikroregionu jako celku

4. NÁVRHOVÁ ČÁST

4.1. PRIORITNÍ OBLAST ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A INFRASTRUKTURA

4.1.1. Priorita 1: Vybudování a rekonstrukce vodohospodářské infrastruktury a zadržení vody v krajině

4.1.1.1. Opatření 1.1: Modernizace, výstavba a rekonstrukce ČOV a systémů odvádění dešťových a odpadních vod (stoková síť)

Povinnost zajistit odvod odpadních vod a jejich čištění vyplývá ze zákona o vodách. Toto je v současné době zajištěno pouze u několika obcí v mikroregionu. Ve většině obcí je ovšem situace nevyhovující, přičemž největším problémem jsou chybějící čistírny odpadních vod napojené na kanalizační síť. V některých menších obcích či jejich odlehlejších částech není výstavba společné kanalizační sítě a ČOV ekonomicky výhodné, z toho důvodu je zde vhodné podpořit domácí ČOV.

Výstavbou nových kanalizačních sítí a zvláště pak jejich napojení na čistírny odpadních vod se zvýší kvalita vody ve vodních tocích, čímž se přispěje ke zlepšení kvality životního prostředí. V Rýmařově a Břidličné je potřeba kvůli nevyhovujícímu technickému stavu stávající kanalizační sítě a ČOV zrekonstruovat.

Aktivity:

Rekonstrukce stávajících a vybudování nových kanalizačních sítí,

Rekonstrukce, modernizace a budování nových čistíren odpadních vod

Projektová příprava rekonstrukce a výstavby kanalizačních sítí a ČOV

Cílové skupiny: obce a jednotlivé části obcí

Garanti: obce

Doba trvání: 2007 - 2013

Zdroje:

- OP Životní prostředí, 1.1. Snížení znečištění vod
- Program rozvoje venkova, III.2.1 Obnova a rozvoj vesnic, občanské vybavení a služby
- Krajské programy

4.1.1.2. Opatření 1.2: Zajištění kvalitní pitné vody

Vodovod je zaveden do převážné většiny obcí, chybí pouze v některých okrajových částech. Vhodná je ovšem revize a rekonstrukce stávajících rozvodů vody, protože technický stav vodovodních rozvaděčů v mnoha obcích je nedostačující. Rekonstrukcí a modernizací vodovodní infrastruktury se docílí zvýšení jejich účinnosti a snížení ztrát vody v těchto rozvodech.

Zajištění dodávky kvalitní pitné vody by měl být jedním z hlavních rozvojových úkolů obcí. Vybavenost obce veřejným vodovodem, stejně tak jako vybavenost obce ostatní technickou infrastrukturou je důležitým kritériem v rozhodování obyvatel, zda se do obce nastěhovat či nikoliv. Výstavba vodovodní infrastruktury také omezí riziko případné využívání závadné vody z lokálních studní.

Aktivity:

Dostavba vodovodu (zajištění kvalitní pitné vody jiným způsobem) - zjištění současného stavu a rekonstrukce nevyhovujících rozvodů pitné vody.

Projektová příprava rekonstrukce nevyhovujících rozvodů pitné vody a výstavby nových

Cílové skupiny: obyvatelstvo, návštěvníci,

Garanti: obce

Doba trvání: 2007 -2013

Zdroje:

- OP Životní prostředí, 1.2 Zlepšení jakosti pitné vody
- Program rozvoje venkova, III.2.1 Obnova a rozvoj vesnic, občanské vybavení a služby
- Krajské programy

4.1.1.3. Opatření 1.3: Ochrana před povodněmi

Ochrana před následky povodní nabývá v poslední době na aktuálnosti. Aktivity v této oblasti se budou rozvíjet směrem technických opatření k ochraně území i k preventivním opatřením v krajině. Technická řešení se budou uplatňovat zejména při přímé ochraně na území obcí.

Rychlost odtoku vody z krajiny se v posledním století výrazně zrychlila, což je způsobeno úpravami vodních toků, scelením pozemků a rozoráním mezí a dalšími nevhodnými úpravami krajiny kolem vodních toků. Snížení retenční schopnosti krajiny může vést k poklesu hladiny podzemních vod, nebo ke ztrátě vodních biotopů vázaných na vlhká místa. Proto je vhodné výše uvedenými opatřeními tuto retenční schopnost zvýšit.

Stav vodních toků se v posledních letech výrazně změnil, proto je v určitých lokalitách vhodné vrátit řekám jejich „přírozenější“ režim, tzn. odstranit nešetrné úpravy, zajistit vhodnou okolní zeleň, dát možnost rozlivu apod. To povede k zadržení vody v krajině, snížení výšky povodňových vln, ke zvýšení biodiverzity ve vodních tocích i kolem nich apod. Nezbytná je však spolupráce obcí se zemědělci, případně majiteli pozemků v dotčené oblasti.

Aktivity:

- revitalizace vodních toků, obnova přírodního prostředí, podpora biodiverzity ve vodních tocích...
- zaskakovací pásy, obnova remízků, protierozní opatření, obnova mokřadů a údržba podmáčených luk ...
- technická opatření na ochranu před povodněmi

Projektová příprava projektů v oblasti ochrany před povodněmi

Cílové skupiny: správci vodních toků, vlastníci pozemků, zemědělci, environmentální neziskové organizace

Garanti: obce

Doba trvání: 2007 -2013

Zdroje:

- OP Životní prostředí, 1.3 Omezování rizika povodní
- OP Životní prostředí, 6.4 Optimalizace vodního režimu krajiny
- Krajské programy

4.1.1.4. Opatření 1.4: Zajištění poradenství pro vedení obcí v otázkách ŽP

Problematika ŽP je široká a je obtížné se v ní orientovat. Pro efektivnější řešení nadcházejících problémů (např. zajištění čištění odpadních vod, využití OZE, řešení odpadového hospodářství) je přínosná spolupráce mezi obcemi, zajištění výměny informací, vzdělávání lidí ve vedení obcí, ukázky dobrých praxí apod. Ve svém důsledku to může přinést urychlení realizace některých nadcházejících projektů, efektivnější využití prostředků apod. Je vhodné provádět koordinovaně na úrovni mikroregionu.

Aktivity: spolupráce s odbornými institucemi, výměna informací a dobré praxe v rámci regionu, školení zástupců obcí, vytvoření poradenského centra.

Cílové skupiny: vedení obcí

Garanti: Sdružení obcí Rýmařovska

Spolupracující instituce: organizace zabývající se poradenstvím v oblasti ŽP

Doba trvání: 2007 -2013

Zdroje: Krajský úřad Moravskoslezského kraje

4.1.2. Priorita 2: Čisté ovzduší a snížení spotřeby energie

4.1.2.1. Opatření 2.1: Snížení spotřeby energie v budovách

Nízká spotřeba energie a tím i paliv je jedním ze základních předpokladů pro snížení množství vypouštěných emisí do ovzduší a pro případné využití obnovitelných zdrojů energie. Tlak na snižování

spotřeby energií v budovách je dán také ekonomickým faktorem a to zejména z důvodu neustálého zvyšování cen za spotřebovanou energii.

Aktivity: provedení energetických auditů, zateplení budov

Cílové skupiny: obce, příspěvkové organizace, podnikatelé, občané

Garanti: obce

Doba trvání: 2007 -2013

Zdroje:

- OP Životní prostředí, 3.2 Realizace úspor energie a využití odpadního tepla u nepodnikatelské sféry
- OP Podnikání a inovace, 3.1 Úspory energie a obnovitelné zdroje energie
- Program rozvoje venkova, I.1.1 Modernizace zemědělských podniků
- Program rozvoje venkova, III.1 Opatření k diverzifikaci hospodářství venkova

4.1.2.2. Opatření 2.2: Zefektivnění a modernizace zdrojů a rozvodů tepla

Starší zdroje tepla mají nízkou účinnost, což souvisí s vyšší spotřebou paliva negativně ovlivňující životní prostředí. K dalším ztrátám tepla dochází v zastaralých rozvodných soustavách, ať už v rámci jednotlivých budov nebo v rámci CZT. Pořízení moderního zdroje sníží náklady na vytápění, spotřebu paliv a tím vypouštěné množství emisí do ovzduší.

Aktivity: provedení energetických auditů, náhrada starých zdrojů tepla moderními, rekonstrukce rozvodů tepla, změna paliv

Cílové skupiny: obce, příspěvkové organizace, podnikatelé, občané

Garanti: obce

Doba trvání: 2007 -2013

Zdroje:

- OP Životní prostředí, 2.1 Zlepšení kvality ovzduší
- OP Podnikání a inovace, 3.1 Úspory energie a obnovitelné zdroje energie
- Program rozvoje venkova, I.1.1 Modernizace zemědělských podniků
- Program rozvoje venkova, III.1 Opatření k diverzifikaci hospodářství venkova

4.1.2.3. Opatření 2.3: Podpora ekologicky šetrného vytápění domácností

Velké množství znečištění ovzduší pochází právě z domácností spalujících tuhá paliva, zejména ve starých typech kotlů. Zastaralé typy kotlů nezaručují kvalitní spalování tuhých paliv, což se projeví ve

zvýšeném znečištění ovzduší. Tato zařízení je nutno nahrazovat novějšími a hlavně ekologičtějšími typy kotlů, které tak příliš nezatěžují životní prostředí. Zvýšit motivaci obyvatel k většímu využití obnovitelných zdrojů energie je možno také i vyčleněním vlastních prostředků obcí na podporu těchto opatření.

Aktivita: zajištění poradenských služeb pro občany, finanční podpora domácností při pořízení OZE nebo jiného šetrného zdroje vytápění apod.

Cílové skupiny: občané – vlastníci rodinných domů

Garanti: obce

Doba trvání: 2007 -2013

Zdroje:

- OP Životní prostředí, 3.1 Výstavba nových zařízení a rekonstrukce stávajících zařízení s cílem zvýšení vyžívání OZE pro výrobu tepla, elektřiny a kombinované výroby tepla a elektřiny
- OP Životní prostředí, 7.1 Rozvoj infrastruktury pro realizace environmentálních vzdělávacích programů, poskytování environmentálního poradenství a environmentálních informací

4.1.2.4. Opatření 2.3: Podpora ekologicky šetrného vytápění domácností

Velké množství znečištění ovzduší pochází právě z domácností spalujících tuhá paliva, zejména ve starých typech kotlů. Zastaralé typy kotlů nezaručují kvalitní spalování tuhých paliv, což se projeví ve zvýšeném znečištění ovzduší. Tato zařízení je nutno nahrazovat novějšími a hlavně ekologičtějšími typy kotlů, které tak příliš nezatěžují životní prostředí.

V rámci OPŽP (respektive prostřednictvím SFŽP) by měli mít občané možnost čerpat finanční prostředky na využití obnovitelných zdrojů energie a nízkoemisních zdrojů tepla. Získání dotace je ovšem složité, proto může být vhodné zajistit občanům poradenství v této oblasti (sepsání žádosti apod.) – např. prostřednictvím místní neziskové organizace. Zvýšit motivaci obyvatel k většímu využití obnovitelných zdrojů energie je možno také i vyčleněním vlastních prostředků obcí na podporu těchto opatření.

Aktivita: zajištění poradenských služeb pro občany, finanční podpora domácností při pořízení OZE nebo jiného šetrného zdroje vytápění apod.

Cílové skupiny: občané – vlastníci rodinných domů

Garanti: obce

Doba trvání: 2007 -2013

Zdroje:

- OP Životní prostředí, 3.1 Výstavba nových zařízení a rekonstrukce stávajících zařízení s cílem zvýšení vyžívání OZE pro výrobu tepla, elektřiny a kombinované výroby tepla a elektřiny

- OP Životní prostředí, 7.1 Rozvoj infrastruktury pro realizace environmentálních vzdělávacích programů, poskytování environmentálního poradenství a environmentálních informací

4.1.2.5. Opatření 2.4: Environmentální výchova a poradenství

Na domácnosti nemají obce přímý vliv. Environmentální osvěta (např. prostřednictvím článků v obecních novinách apod., informačních letáků či příkladů dobré praxe) může některé problémy v oblasti ŽP pomoci řešit. Dlouhodobou investicí je ekologická výchova.

V mikroregionu je několik environmentálních organizací, se kterými je vhodné spolupracovat. Cílem kampaní je zejména vzbudit v obyvatelích zájem o životní prostředí, neboť i sami obyvatelé mají nezanedbatelný vliv na prostředí, ve kterém sami žijí.

Po vzbuzení zájmu obyvatel o životní prostředí je vhodné rozvinout poradenské služby, které by pomohly obyvatelům řešit otázky spojené s ekologickými problémy.

Aktivita: osvětové kampaně, poradenské služby

Cílové skupiny: občané – vlastníci rodinných domů

Garanti: obce

Spolupracující instituce: environmentální organizace

Doba trvání: 2007 -2013

Zdroje: OP Životní prostředí, 7.1 Rozvoj infrastruktury pro realizace environmentálních vzdělávacích programů, poskytování environmentálního poradenství a environmentálních informací

4.1.3. Priorita 3: Zvýšení separace a využití odpadů

4.1.3.1. Opatření 3.1: Sběr odpadu

V obcích mikroregionu Rýmařovska je zaveden funkční sběr separovaného odpadu. Ne všichni obyvatelé však mají ochotu odpad třídit. Množství nádob na sběr a jejich dostupnost pro obyvatele je jedním ze základních předpokladů, jak zvýšit míru separace odpadu v obcích. Jedná se tedy zejména o snížení docházkové vzdálenosti, případně instalaci dalších sběrných nádob (na sklo, papír...). Do budoucna je dle zákona o odpadech možno počítat i s tlakem na vyšší míru separace a využití biologicky rozložitelného komunálního odpadu.

Ke zefektivnění hospodaření s odpady může přispět výběr vhodného způsobu sběru odpadů (tj. např. pytlový či kontejnerový svoz, zajištění sběru pracovníky obce nebo sběrnými firmami...). Obce mohou např. v rámci sběrného dvora zajistit lisování odpadu (PET lahví) nebo jeho kompostování, čímž se sníží náklady na jeho odvoz. Ke zvýšení efektivity sběru může obec využít i spolupráce s environmentálními organizací při realizaci osvětových kampaní.

Aktivity: umístění kontejnerů na separovaný odpad, optimalizace podmínek pro svoz odpadu

Cílové skupiny: obyvatelstvo, obce, zpracovatelé odpad

Garanti: obce, technické služby, zpracovatelé odpadů

Doba trvání: 2007 -2013

Zdroje: OP Životní prostředí, 4.1 Zkvalitnění nakládání s odpady

4.1.3.2. Opatření 3.3: Místní využití bioodpadu

Dle zákona o odpadech se zvyšují požadavky na využití bioodpadu, zejména komunálního. Snížení množství bioodpadu ukládaného na skládky a jeho využití může být zajištěno zejména jeho kompostováním (domácím, komunitním, centrálním pro více obcí...) nebo výrobou bioplynu.

Aktivity: zajištění sběru bioodpadu, kompostárny, zajištění komunitního kompostování...

Cílové skupiny: obyvatelstvo, zemědělci, zpracovatelé odpadu, obce

Garanti: obce

Doba trvání: 2007 -2013

Zdroje:

- OP Životní prostředí, 4.1 Zkvalitnění nakládání s odpady
- Program rozvoje venkova, III.1.2 Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje

4.1.3.3. Opatření 3.4: Sběr a využití odpadů místními firmami v regionu

Odpad je surovinou, kterou je možno dále využívat. Pokud je však zpracováván mimo region, odcházejí spolu s ním také finance. Pokud bude sběr a využití odpadů realizován místními společnostmi, může to přispět nejen k udržení finančních prostředků v regionu, ale také ke zvýšení počtu pracovních míst s dalšími pozitivními jevy navazujícími v důsledku podpoření ekonomiky v oblasti.

Aktivity: podpora materiálového využití odpadů v regionu

Cílové skupiny: zpracovatelé odpadu

Garanti: zpracovatelé odpadu

Doba trvání: 2007 -2013

Zdroje: OP Životní prostředí, 4.1 Zkvalitnění nakládání s odpady

4.1.4. Priorita 4 : Rozvoj krajiny a vzhledu obcí

4.1.4.1. Opatření 4.1: Obnova krajiny v okolí obcí

Území Sdružení obcí Rýmařovska je v rámci ČR jednou z oblastí s nejzachovalejší přírodou a krajinou. Současná vysoká hodnota krajiny by měla být udržována a dále posilována, ale také by mělo docházet k napravování nevhodných zásahů do krajiny. Tato oblast nabízí mnohé aktivity zvyšující hodnotu krajiny, jako je např. vysazování stromů a keřů podél cest, péče o památné stromy, obnovování historických krajinných struktur, realizování územních systémů ekologické stability a další. Tyto aktivity by bylo vhodné vzájemně koordinovat, aby se zajistila návaznost uskutečňovaných opatření v jednotlivých obcích a tímto dosažení plánovaného synergického efektu.

Aktivity:

- Výsadba zeleně kolem cest, remízků, obnova alejí, realizace ÚSES apod.
- územně plánovací dokumentace (generel) zeleně v obcích mikroregionu

Cílové skupiny: vlastníci pozemků, občané

Garanti: obce

Doba trvání: 2007 - 2013

Zdroje:

- OP Životní prostředí, 6.3 Obnova krajinných struktur
- Program rozvoje venkova, I.1.3.3 Péče o krajinu

4.1.5. Priorita 5 : Zajištění dopravní dostupnosti a zvýšení bezpečnosti

4.1.5.1. Opatření 5.1: Rekonstrukce stávajících komunikací

Automobilová dopravní dostupnost do území a stav hlavních komunikací je relativně dobrý a v průběhu poslední době bylo realizováno několik akcí, které přispěly ke zlepšení stavu (např. silnice D. Loučka – Ondřejov). Horší je stav některých místních komunikací.

Špatný technický stav komunikací snižuje fyzickou i „psychickou“ přístupnost území, což má negativní dopad nejen na rozvoj podnikání a průmyslových zón. Cílem aktivit tohoto opatření je výstavba, modernizace a rekonstrukce silnic včetně odstranění největších dopravních závad na silniční síti, zvýšení bezpečnosti a plynulosti dopravy rekonstrukcí nehodových, rizikových nebo nekapacitních úseků a křižovatek, příp. instalací dopravních informačních systémů apod.

Nezanedbatelná je také potřeba rozšíření infrastruktury pro pěší a cyklistickou dopravu, jako např. oddělení komunikací pro cyklisty a motorová vozidla, resp. pěší, apod. Obce však mohou řešit silniční infrastrukturu pouze ve své působnosti, v souvislosti s komunikacemi vyšších tříd je nutno

spolupracovat s krajem. Důležitá je také údržba těchto komunikací v zimní sezóně.

Aktivity: zlepšení kvality místních komunikací (zejména IV. třídy a jiných), odstranění bodových závad

Cílové skupiny: občané obcí, podnikatelé, návštěvníci

Garanti: obce

Doba trvání: 2007 - 2013

Zdroje:

Regionální operační program Moravskoslezsko, 1.1 Rozvoj regionální silniční dopravní infrastruktury
Program rozvoje venkova III.2.1. Obnova a rozvoj vesnic

4.1.5.2. Opatření 5.2: Rozvoj nemotorové dopravy

Cyklistická doprava slouží jako běžný dopravní prostředek (např. dojíždka do zaměstnání) a zároveň jako sportovně-rekreační aktivita, která se čím dál více rozvíjí. V minulých letech bylo v regionu vyznačeno relativně velké množství cyklistických tras. Je vhodné síť cyklotras doplnit a přizpůsobit ji i požadavkům běžných jízd (např. do zaměstnání, mezi obcemi), zejména, aby nevedla po silnicích s vyšší intenzitou dopravy. Tím také dojde ke zvýšení bezpečnosti u tohoto typu dopravy.

Region má velmi dobré podmínky pro rozvoj in-line bruslení, s čímž je vhodné při plánování a budování sítě cyklostezek počítat.

Aktivity: budování cyklotras, chodníků, vymezení tras pro pěší, oddělení cyklistických stezek od pěších, budování bruslařských tras

Cílové skupiny: obyvatelé, cyklisté a pěší, děti, řidiči

Garanti: obce Mikroregionu Rýmařovsko

Doba trvání: 2007 – 2013

Zdroje: Regionální operační program Moravskoslezsko, 1.1 Rozvoj regionální silniční dopravní infrastruktury

4.1.5.3. Opatření 5.3: Zlepšení hromadné dopravy

Oblast mikroregionu patří v rámci ČR i MSK mezi okrajové. Veřejná doprava sem je poměrně složitá (nutnost přestupů ve Valšově). Problémem jsou také ne vždy navazující spoje – např. návaznost na vlakové rychlíky z Olomouce ve Valšově, některé autobusové přípoje ze Šumperka např. na Horní

Město a Břidličnou apod.). Tato situace zapříčiňuje omezené využívání veřejné dopravy a s tím spojenou sníženou atraktivitu bydlení v okrajových obcích regionu, migrace obyvatelstva z těchto oblastí nedostupných hromadnou dopravou apod. Je proto vhodné vytipovat problémové spoje a zajistit jejich lepší návaznost. V souvislosti s nedostatečným počtem spojů hromadné dopravy do obcí je však třeba najít kompromis mezi dostatečnou frekvencí spojů do dotčených obcí a ekonomickou efektivitou těchto služeb obyvatelstvu.

Aktivity: Jednání s dopravci, úpravy jízdních řádů autobusové a železniční dopravy

Cílové skupiny: místní obyvatelé, návštěvníci regionu

Garanti: provozovatelé autobusové a železniční dopravy

Doba trvání: 2007 - 2013

Zdroje: Regionální operační program Moravskoslezsko, 1.3 Rozvoj dopravní obslužnosti

4.1.5.4. Opatření 5.4: Zlepšení dopravních služeb pro cyklisty

V současné době již existuje několik cyklobusů nebo autobusů pro lyžaře, které dovezou lidi do nejvíce vytížených středisek (Praděd, Malá Morávka, Červenohorské Sedlo). Avšak požadavky na komfort přepravy se zvyšují. Problematická je například dostupnost regionu z oblasti Ostravska a Opavska, kde jsou cyklisté nuceni s kolem vícekrát přesedat. Zejména o víkendech a v letním a zimním období je proto vhodné zajistit cyklistům a lyžařům vhodnější dopravní podmínky (např. zařadit vůz pro přepravu kol apod.).

Aktivity: zajištění cyklovlaků a cyklobusů, přizpůsobení víkendových a prázdninových spojů požadavkům turistů

Cílové skupiny: místní obyvatelé, návštěvníci regionu

Garanti: provozovatelé autobusové a železniční dopravy, obce,

Doba trvání: 2007 - 2013

Zdroje: Regionální operační program Moravskoslezsko, 1.3 Rozvoj dopravní obslužnosti

4.1.6. Priorita 6: Bydlení

4.1.6.1. Opatření 6.1: Možnosti pro bydlení

Dostatečná nabídka možností pro bydlení představuje důležitý faktor pro udržení obyvatel v regionu. Nabídka v této oblasti by měla obsahovat jak možnost výstavby rodinných domů, tak i možnost bydlení v bytových domech. Celá výstavba a územní rozvoj by však měl podléhat jistým omezením, které vyplývají z omezení ze strany CHKO tak i potřebou vhodného urbanismu.

Aktivity: příprava lokalit pro bydlení (výstavba inženýrských sítí, infrastruktury, projektová příprava), architektonické a urbanistické studie

Cílové skupiny: místní obyvatelé, nově příchozí obyvatelé

Garanti: obce,

Doba trvání: 2007 – 2013

4.1.6.2. Opatření 6.2: Investice do bydlení

Cílem tohoto opatření je podpora výstavby nových objektů pro bydlení a rekonstrukce těch stávajících, pro zajištění dostatečné nabídky bydlení pro občany regionu i pro nově příchozí obyvatelé.

Aktivity: výstavba objektů pro bydlení

Cílové skupiny: místní obyvatelé, nově příchozí obyvatelé

Garanti: obce, občané

Doba trvání: 2007 – 2013

4.2. PRIORITNÍ OBLAST LIDÉ REGIONU

4.2.1. Priorita 1: Počáteční vzdělávání

4.2.1.1. Zvyšování kvality ve vzdělávání

Kvalita výuky základních škol a jejich časová flexibilita vzhledem k současné nutnosti obyvatel dojíždět za prací do vzdálenějších obcí či měst je často rozhodující faktor pro volbu základní školy mimo obec trvalého bydliště dítěte.

Pro zatraktivnění venkovského školství a zlepšování výuky je možné jednak zavádět moderní či alternativní formy výuky, jednak zlepšovat její obsahovou náplň. Vzhledem k možnostem, jež nabízí využívání internetu, také například zpřístupnění e-learningu. Velký význam má také zlepšování výuky cizích jazyků, výuka tzv. „klíčových kompetencí“, ale také rozvoj schopností samostatného uvažování v otázkách udržitelného rozvoje dětí. Pro zlepšování všeobecných občanských kompetencí je vhodné položit základy tomuto vzdělání také již na základní škole.

Mnoho příležitostí je také v oblasti zvyšování odborných kompetencí a profesní úrovně učitelů. Prostřednictvím spolupráce s jinými školami (i zahraničními) lze efektivně vyměňovat zkušenosti mezi jednotlivými školami nejen v oblasti výuky, ale mezi všemi školskými a mimoškolskými zařízeními.

Zejména pokles žáků ohrožuje provoz základních škol, proto je potřeba hledat i další příležitosti, jak tyto instituce rovnoměrně rozvíjet prostřednictvím jejich využívání pro jiné než školní aktivity. Tato nabídka může zahrnovat typické aktivity pro komunitní školy jako je školení lidí bez práce, mimoškolní aktivity dětí, vzdělávání osob určitým způsobem diskriminovaných na trhu práce (matky

na mateřské dovolené, zdravotně postižení, příslušníci etnických skupin apod.), zvyšování kvalifikace a mnoho dalších. Výhodou této školy je, že se snaží pomáhat a reagovat na přímé potřeby místních obyvatel.

Zpětná vazba je cenným zdrojem informací o účinnosti přijatých opatření a zejména prostředek pro plánování. Snaha o sebehodnocení a neustálé zvyšování kvality je pravidlem každé, nejen komunitní školy. Certifikované systémů hodnocení a řízení kvality jsou také účinným a v současnosti standardním způsobem pro řízení a plánování v institucích různého charakteru.

Aktivity:

- Rozšíření využívání počítačů v předmětech nad rámec počítačového praktika, i mimo vyučování a to jak pro učitele, tak pro žáky.
- Zpřístupnění e-learningu. Pro pedagogy je možná výměna učitelů s jinými školami a stáže učitelů v zahraničí či hostování učitelů (zejména cizích jazyků) ze zahraničí. Aktivitu je pak možné rozšířit až na přímá partnerství a zapojení škol do sítí.
- Spolupráce škol dále na komunitní rozvoji, s obcemi či místními podnikateli při přípravě dětí jak na volbu střední školy či na položení základů jejich podnikatelských znalostí a schopností, to vše včetně vstupování na trh práce.
- V malých obcích zejména vznikem poradenských center nejen pro žáky a jejich rodiče, v otázkách volby nejvhodnějšího navazujícího vzdělávání dětí či pomoci dětem ohrožených odchodem nebo omezenými možnostmi vzdělávání, ale také pro místní občany, zavádění systémů kontroly a hodnocení kvality škol, nejen vnějšího, ale také interního.

Garanti: školy, vzdělávací instituce

Doba trvání: 2007 - 2013

Zdroje: OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost 1.1

4.2.1.2. Rozvoj infrastruktury pro počáteční vzdělávání

Tyto aktivity vhodně doplňují aktivity uvedené pod předchozím opatřením. V určitých případech je zejména modernizace vybavení podmínkou pro rozvoj moderních výukových programů. Tyto zlepšení mohou sloužit nejen pro samotnou výuku, ale také k podpoře funkce základní školy jako instituce pro další a specifické vzdělávání (např. počítačové a jiné kurzy pro dospělé) jako komunitní školy apod. Se zaměřením na děti pak umožňují podporovat jejich účast na zájmových a mimoškolních aktivitách.

Slabou stránkou mikroregionu je chybějící zázemí pro volnočasové aktivity nejen dětí, ale také dospělých. Opravy hřišť i modernizace vybavení pro zájmové kroužky jsou základem pro vznik nabídky individuálních i organizovaných sportovně-vzdělávacích i odpočinkových aktivit dětí i obyvatelstva. Mikroregion trpí demografickou nestabilitou způsobenou mimo jiné částečným

odchodem mladých a vzdělaných obyvatel z venkova. Rozšíření možností volnočasového vyžití, například pro děti lepší sloučení rodinného a pracovního života, přispívá k celkovému zkvalitnění života na venkově a spolu s možnostmi práce či bydlení může ovlivnit mladého člověka a jeho volbu života v obci.

Aktivity: Opravy či modernizace vybavení škol a jejich zařízení (například nákup počítačů). Patří sem opravy hřišť, tělocvičen, ale také klubů pro zájmové kroužky či například mimoškolní výuku jazyků a počítačové gramotnosti nad rámec školních osnov a jiné navazující vzdělávání dospělých. Dále pak zařízení uvedených poradenských či informačních center ve vzdělávání pro děti a jejich rodiče a ostatní potřebné občany.

Garanti: obce

Doba trvání: 2007 - 2013

Zdroje: ROP Moravskoslezsko 4. Rozvoj venkova

Program rozvoje venkova III.2.1.

4.2.1.3. Opatření: Podpora rovných příležitostí ve vzdělávání

Aktivity, jež spadají pod toto opatření, by měly směřovat k rovnému zapojení dětí ze sociálně slabých rodin a dětí, jejichž vzdělávání je ohroženo jiným vyloučením, zdravotním handicapem a podobně. Jejich cílem je vytvoření zázemí a služeb pro děti ohrožené nebo již postižené formou vyloučení. V mikroregionu je složitá situace zejména u handicapovaných občanů, z hlediska vzdělávání tedy co se týká zaměstnaneckých možností. Pro děti jsou tedy vhodné individuální metody výuky, pro dospělé pak programy reagující na možnosti uplatnění v dané obci či regionu.

Stejně tak je nutné zdokonalování ze strany pedagogů pro zvyšování jejich kompetencí pro rovný přístup k žákům. Vzdělávání pro odstraňování bariér mezi žáky je určeno také pro pracovníky mimoškolního vzdělávání, vedoucí zájmových kroužků či pracovníky neziskového sektoru, přičemž mezi jejich kompetence patří také například projektové řízení.

Aktivity: Doprovodný výukový program, zavedení speciálních metod výuky ve školách a to od možnosti individuálního vzdělávání až po e-learning. Odborné kurzy pro pedagogy a pracovníky mimoškolního vzdělávání. O možnostech neformálního vzdělávání může být vedena informační kampaň.

Cílové skupiny: obce, školy a školská zařízení, nestátní neziskové organizace či organizace působící v oblasti volného času dětí a mládeže. Příjemci musí mít právní subjektivitu nebo musí být organizačními složkami státu.

Doba trvání: 2007 - 2013

Zdroje: OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost 1.2

4.2.1.4. Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení

Cílem je jazykové vzdělávání učitelů, pro zkvalitnění výuky žáků i dospělých či pro rozšíření možností jejich dalšího odborného vzdělávání z cizojazyčných zdrojů. Cílem je také vedení učitelů k využívání počítačů v samotné běžné výuce i její přípravě, inovačních výukových metod (například možností e-learningu) při běžné výuce. V této oblasti je možné navázání spolupráce se středními a vysokými školami. Odborné vzdělávání může být ukončeno zahraniční certifikací učitelů.

Aktivity: Vzdělávací kurzy, stáže, zahraniční certifikace učitelů.

Cílové skupiny:

Obce, školy a školská zařízení, nestátní neziskové organizace či organizace působící v oblasti volného času dětí a mládeže. Příjemci musí mít právní subjektivitu nebo musí být organizačními složkami státu.

Garanti: školy a školská zařízení

Doba trvání: 2007 - 2013

Zdroje: OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost 1.3

4.2.2. Priorita 2: Navazující vzdělávání

4.2.2.1. Společné projekty vysokých škol, VOŠ, výzkumných ústavů, obcí a soukromých subjektů (budování partnerství, sítí, stáže, spolupráce)

Slabou stránkou školství v mikroregionu je žádná spolupráce se středními a vysokými školami nejen v Moravskoslezském kraji. Tato spolupráce je výhodná jak pro soukromý, tak pro veřejný sektor, zejména v oblasti tvorby studijních programů podle poptávky soukromého sektoru a zaměstnaneckých možností v regionu. Spolupráce umožňuje také výměnu studentů, resp. jejich stáže – a také stáže pedagogů – jako součást praktické přípravy na jejich budoucí povolání.

Aktivity: Stáže pedagogů, ale také stáže a praxe středoškolských či vysokoškolských studentů v místních podnicích či u místních podnikatelů či na úřadech a v jiných institucích a spolupráce škol s veřejným i soukromým sektorem při tvorbě studijních programů. Spolupráce se zahraničními školami.

Cílové skupiny: obce, školy a školská zařízení, nestátní neziskové organizace či organizace působící v oblasti volného času dětí a mládeže. Příjemci musí mít právní subjektivitu nebo musí být organizačními složkami státu.

Doba trvání: 2007 - 2013

Zdroje: OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost 2.5

4.2.2.2. Motivace žáků základních a středních škol k pokračování ve studiu na VOŠ a VŠ

Zejména se jedná o kvalitní přípravu a motivaci žáků na pokračování na takových typech středních škol, z nichž je možnost přímého postupu na VOŠ nebo VŠ.

Aktivity: Rozšíření výuky v cizích jazycích, výchovy k podnikatelství či spolupráci např. s místními podnikateli jako přímé součásti vzdělávacích programů. V neposlední řadě je to navázání spolupráce vysokých škol se základními a středními školami a také s místními i regionálními subjekty, ať již soukromého nebo veřejného sektoru, zejména pro rozšiřování povědomí dětí a mládeže o možnostech pozdějšího směřování.

Cílové skupiny: obce, školy a školská zařízení, nestátní neziskové organizace či organizace působící v oblasti volného času dětí a mládeže. Příjemci musí mít právní subjektivitu nebo musí být organizačními složkami státu.

Doba trvání: 2007 - 2013

Zdroje: OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost 2.1

4.2.3. Priorita 3: Další a specifické vzdělávání

4.2.3.1. Založení a provoz systému dalšího vzdělávání v mikroregionu

Růst nezaměstnanosti či její snižování v regionu je efektivně řešitelný zejména prevencí nezaměstnanosti, jež spočívá v přípravě obyvatel nezaměstnaností ohrožených nebo postižených na měnící si situaci na trhu práce a požadavky stávajících potenciálních zaměstnavatelů.

Aktivity: Založení kurzů pro další vzdělávání občanů, například ve školách. Patří sem také zakládání komunitních škol a vzdělávání pedagogů pro výuku v kurzech dalšího vzdělávání pro občany. Na toto by měla navazovat také spolupráce těchto a dalších institucí navazujícího vzdělávání s místními podnikateli a jinými subjekty trhu práce, a úřady práce.

Cílové skupiny: obce, školy a školská zařízení, nestátní neziskové organizace či organizace působící v oblasti volného času dětí a mládeže. Příjemci musí mít právní subjektivitu nebo musí být organizačními složkami státu.

Doba trvání: 2007 - 2013

Zdroje: OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost 3.1 a 3.3

4.2.3.2. Podpora poptávky individuálního dalšího vzdělávání

Cílem aktivit naplňujících toto opatření je účinné motivování obyvatel, postižených například dlouhodobou nezaměstnaností, k dalšímu rozvíjení svých kompetencí a znalostí. To zejména rozšiřováním možností a nabídky takového vzdělávání a v neposlední řadě také jejich informování o této nabídce.

Základem rozvoje nabídky a informovanosti obyvatel o poskytovaných možnostech je síť subjektů spolupracujících na vytváření vhodně zaměřených programů jako jsou místní podnikatelé a úřady práce z hlediska potřeb trhu práce, školy jako základní instituce z hlediska poskytování zázemí, organizace a lektorských kapacit a z hlediska informování obyvatel o možnostech dalšího vzdělávání také případně nově vytvořené poradny pro vzdělávání a kariéru.

Aktivity: Rozšiřování nabídky spočívá zejména v dalším vzdělávání učitelů, lektorů a jiných pedagogických pracovníků, jež se těchto nových programů přímo účastní. Na ně navazuje vytvoření sítě subjektů spolupracujících na vytváření vhodně zaměřených programů, jako jsou místní podnikatelé a úřady práce, školy, případně nově vytvořené poradny pro vzdělávání a kariéru.

Cílové skupiny: školy a školská zařízení, zaměstnavatelé, nestátní neziskové organizace, poradny ve vzdělávání a kariéře, obce, občané s trvalým pobytem v ČR.

Doba trvání: 2007 - 2013

Zdroje: OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost 3.3

4.2.4. Priorita 4: Aktivní politika na trhu práce

4.2.4.1. Zvýšení úrovně odborných znalostí, dovedností, kompetencí zaměstnanců a zaměstnavatelů (pro zlepšení uplatnění na trhu)

Aktivity naplňující toto opatření jsou zaměřeny zejména na zlepšení adaptability obyvatel jako potenciálních zaměstnanců na měnící se požadavky trhu práce. Je možné je rozdělit dle cílových skupin

- na rozvoj vzdělanosti a kompetencí zaměstnanců
- a na zkvalitnění sítě poradenských a jiných institucí zaměřených na nezaměstnané.

Rozvoj vzdělanosti a zvyšování kompetencí první skupiny obsahuje nejen rekvalifikační kurzy, ale také informační kampaň a vzdělávání podnikatelů v záležitostech vytváření nových forem zaměstnávání, jako jsou zkrácené úvazky, rotace na pracovním místě či jeho sdílení.

Další možností, jak vytvářet pracovní místa, jsou krátkodobé, např. sezónní zaměstnání a nabídka veřejně prospěšných prací. Základem přímé podpory zaměstnanců je zřizování oborových center se speciálními programy pro osoby ohrožené nezaměstnaností.

Zkvalitnění služeb zaměstnanosti je možné rozšiřováním nabídky vzdělávacích a školicích programů pro pracovníky poradenských center, za účelem zvýšení jejich profesní odbornosti.

Aktivity:

- Vytváření, vybavení a provozování výukových a rekvalifikačních center a praxe pro hlavní a frekventované výrobní obory a služby v regionu. Tato centra mohou vznikat jak v rámci stávající sítě škol, tak při vybraných centrech celoživotního vzdělávání.
- Příprava a zlepšování programů pro výuku a rekvalifikaci nezaměstnaných a dalších potřebných obyvatel tak, aby reagovaly a odpovídaly dostupnosti místního trhu práce
- Spolupráce výukových center se zaměstnavateli a zaměstnanci pro přizpůsobení a vhodnou organizaci dalšího vzdělávání
- Informování zaměstnavatelů a podpora uplatňování pružných forem organizace práce, jako jsou zkrácené úvazky či rotace na pracovním místě.
- Komunikace zaměstnanců se zaměstnavateli
- Aktivity podporující udržení zdraví a kondici zaměstnanců

Cílové skupiny: jsou podporováni zejména jednotlivci a individuální projekty, ale také podnikatelé či nepodnikatelské subjekty.

Doba trvání: 2007 - 2013

Zdroje: OP Lidské zdroje a zaměstnanost 1.2., 2.1 a 2.2

ROP Moravskoslezsko 2.1 oborová centra + speciální programy pro osoby ohrožené nezaměstnaností

4.2.4.2. Aktivní snižování nezaměstnanosti v mikroregionu

Toto opatření naplňují konkrétní aktivity zaměstnavatelů a subjektů ve službách zaměstnanosti. Základem aktivního snižování nezaměstnanosti je vzájemná spolupráce, výměna informací, vhodné nastavení podpory a opatření na zvýšení zaměstnanosti dle potřeb trhu práce.

Aktivity: zprostředkování zaměstnání, poradenské činnosti a programy, rekvalifikace, podpora vytváření nových a vyčleněných pracovních míst formou příspěvku na úhradu mzdových nákladů, podpora veřejně prospěšných prací a krátkodobých pracovních příležitostí, zajištění odborné praxe, podpora nových forem zaměstnání jako způsobu vytváření podmínek pro uplatnění žen a mladých lidí na trhu práce (zkrácený úvazek, rotace na pracovním místě nebo sdílení pracovního místa aj.); podpora začínajícím OSVČ, doprovodná opatření k získání a udržení zaměstnatelnosti.

Cílové skupiny: jsou podporováni zejména jednotlivci a individuální projekty.

Doba trvání: 2007 - 2013

Zdroje: OP Lidské zdroje a zaměstnanost 2.1 a 2.2

4.2.4.3. Začlenění osob ohrožených sociálním znevýhodněním a jejich uplatnění na regionálním pracovním trhu

Sociální začleňování vyloučených či ohrožených osob, včetně odstraňování bariér v jejich přístupu ke vzdělávání a k zaměstnání, je jedním z opatření pro omezování vzniku nezaměstnaných v regionu. Zejména se tak zvyšuje kvalita nabídky pracovní síly.

Aktivity:

- Vzdělávání ohrožených či vyloučených a nezaměstnaných
- Vzdělávání pracovníků působících v oblasti sociální integrace ve vzdělávacích programech, kurzech, odborném vzdělávání.
- Vytváření vzdělávacích a poradenských programů a opatření, které odstraňují bariéry k účasti na těchto programech, s využitím nových netradičních metod a služeb.
- Poskytování sociálních služeb a podpora vzdělávání a jiných činností, které vedou k začleňování a k prevenci vyloučení, jako je vzdělávání dětí i rodičů, informování o možnostech integrace a příznivého životního stylu, poradenství vedoucí k aktivizaci a motivaci při vyhledávání zaměstnání.
- Úprava pobytových zařízení.
- Zvyšování dostupnosti sociálních služeb.
- Zavádění systému řízení a zvyšování kvality.
- Spolupráce jednotlivých zařízení a institucí sociálních služeb na místní a regionální úrovni.
- Systémová opatření ve prospěch cílových skupin umožňující aplikaci zákona o sociálních službách a dalších právních norem, umožňující rozvoj systému sociálních služeb, včetně hodnocení efektivity.
- Podpora vzniku pracovních míst a sebezaměstnávání.

Cílové skupiny:

- Osoby sociálně vyloučené nebo ohrožené sociálním vyloučením, zejména osoby se zdravotním postižením, děti, mládež a mladí dospělí, etnické menšiny a osoby z jiného sociokulturního prostředí, imigranti a azylanti, osoby bez přístřeší, osoby závislé na návykových látkách, osoby opouštějící zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a osoby opouštějící výkon trestu odnětí svobody, oběti trestné činnosti, oběti domácího násilí, oběti obchodu s lidmi, osoby komerčně zneužívané, osoby pečující o osobu blízkou, osoby ze sociálně vyloučených romských lokalit.

- Organizace a další subjekty v postavení zadavatelů sociálních služeb, poskytovatelů sociálních služeb a dalších subjektů poskytujících služby napomáhající sociální integraci cílovým skupinám a orgány veřejné správy působící v oblasti sociální integrace. Osoby dlouhodobě vyčleněné z trhu práce. Pro tzv. přímou intervenci ke zvýšení zaměstnatelnosti resp. nalezení vhodného zaměstnání půjde zejména o osoby do 25 let věku bez kvalifikace nebo s nízkou úrovní kvalifikace, osoby věkově starší (nad 50 let), příslušníky menšin, osoby se zdravotním postižením, migranty a azylanty. Mezi cílové skupiny osob „po sociální integraci“ budou zařazeny zejména osoby pečující o závislé osoby, osoby po ukončení výkonu trestu odnětí svobody, osoby do 26 let věku vyrůstající bez rodin, osoby závislé na návykových látkách.
- Cílovou skupinou pro činnosti zaměřené na tvorbu komplexních programů typu „cesta k zaměstnanosti“ a jejich aplikaci jsou tzv. realizující organizace - samosprávné orgány (kraje, města, obce) a jimi zřizované organizace, místní iniciativy, nestátní neziskové organizace, vzdělávací a poradenské organizace, organizace sociálních partnerů, zaměstnavatelé (právnícké i fyzické osoby).
- Cílovou skupinou jednotlivců pro tuto oblast podpory jsou především ženy ohrožené na trhu práce, muži v obdobné situaci jako ženy s malými dětmi, rodiče s dětmi, rodiče samoživitelé/lky, osoby pečující o další závislé členy rodiny.
- Cílovou skupinou organizací jsou především zaměstnavatelé, vzdělávací a poradenské organizace zabývající se řešením politiky rovnosti žen a mužů, organizace prosazující rovnost žen a mužů, organizace zabývající se slučitelností pracovního a rodinného života, orgány veřejné správy působící v oblasti slučitelnosti pracovního a rodinného života, poskytovatelé služeb péče o děti.

Doba trvání: 2007 - 2013

Zdroje: OP Lidské zdroje a zaměstnanost 3.1 až 3.3

4.2.5. Priorita 5: Sociální péče a služby

4.2.5.1. Služby v oblasti sociální integrace a péče

Vstup anebo návrat zpět na trh práce potřebných a ohrožených obyvatel umožňují sociální služby. Cílem opatření je tedy zejména podpora sociální integrace prostřednictvím rozšíření residenčních sociálních služeb o jiné, zejména mobilní, asistenční i vzdělávací a poradenské typy sociálních služeb. Druhým důležitým faktorem je zvyšování odpovídající kvality a dostupnosti těchto služeb.

Aktivity:

- Sjednocení přístupu a postupu při transformaci a humanizaci pobytových zařízení sociálních služeb.

- Zjištění dostupnosti takových služeb, které umožní návrat příslušníků sociálně vyloučených romských lokalit zpět na trh práce a do společnosti
- Zřizování či obnova center a infrastruktury občanského vybavení a jejich vybavení a zařízení (v oblasti školství, zdravotnictví, sociálních služeb, péče o děti, kultury, základní obchodní infrastruktury, tržnic a sportovních aktivit, integrovaných informačních a školicích center) a rozšiřování ploch zeleně.
- Zvyšování úrovně knihovnických a informačních služeb (využitím ICT pro modernizace jejich agend a zavádění internetu a zpřístupnění elektronických informačních zdrojů vztahujících se k Moravskoslezskému kraji). Veřejné zpřístupnění internetu a vzdělávání obyvatel ve využívání informačních a komunikačních technologií.
- Investice do zařízení, jež jsou centry sociální ekonomiky, rozšiřování ploch pro podnikání.

Cílové skupiny:

- Zdravotnická zařízení.
- Nestátní neziskové organizace, vzdělávací poradenské instituce, školy a školská zařízení dle zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon),
- Obce a dobrovolné svazky obcí a jimi zřizované organizace, podnikatelé, podniky, státní podniky, profesní, oborová a jiná sdružení
- Organizační složky státu a jimi zřizované příspěvkové organizace
- kraje a jimi zřizované organizace

Doba trvání: 2007 - 2013

Zdroje: IOP 2.1

Program rozvoje venkova osa III - 2.1.2

ROP Moravskoslezsko 2.1 a 4.1

4.2.5.2. Projekty sociální péče a služeb v mikroregionu

Zvyšování kvality života obyvatel je možné dosáhnout zlepšováním podmínek pro práci i volný čas, tak, aby byly zajištěny srovnatelné a odpovídající podmínky pro plnohodnotný život. Zejména modernizací a rozvojem dalších atributů spokojenosti potřebných obyvatel.

Aktivity:

- Úpravy prostor, zajištění bezbariérovosti, instalace výtahů, pořízení vybavení aj.
- Transformace ústavů o velkém počtu uživatelů na koedukovaná zařízení komunitního typu.
- Vzniku specializovaných poraden.
- Zajištění potřebných kapacit a materiálního vybavení terénních sociálních a zdravotních služeb, včetně jejich síťování a zajištění dostupnosti tohoto vybavení sociálních zařízení pro všechny

potřebné obyvatele tak, byly podporován rovné příležitosti pro znevýhodněné obyvatele a také prevence sociálně patologických jevů.

- Zřízení ambulantních nebo pobytových služeb, poskytovaných osobám se zdravotním postižením a seniorům, jež potřebují pomoc jiné osoby v domácnosti..

Cílové skupiny:

- Obce, dobrovolné svazky obcí a organizace zřízené a založené obcemi a dobrovolnými svazky obcí.
- Státní podniky, podniky, profesní, oborová a jiná sdružení, vzdělávací a poradenské instituce, školy a školská zařízení dle zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon), nestátní neziskové organizace, zdravotnická zařízení.

Doba trvání: 2007 - 2013

Zdroje:

Program rozvoje venkova osa III - 2.1.2

ROP Moravskoslezsko 2.1 a 4.1

Priorita 6: Zdraví a zdravotnické služby

4.2.6. Priorita 6: Zdraví a zdravotnické služby

4.2.6.1. Modernizace, rozvoj a vybavení zdravotnických zařízení v mikroregionu

Mezi aktivity, jež mají za cíl zlepšit životní podmínky obyvatel patří především zlepšení jejich zdraví, tedy zajištění a zkvalitnění zdravotní péče a zdravotnických zařízení.

Aktivity: modernizace přístrojového vybavení a zvýšení úrovně technického zázemí zdravotnických zařízení. Integrace (síťování) center péče (v návaznosti na IZS).

Cílové skupiny:

- Organizační složky státu a jimi zřizované příspěvkové organizace.
- Organizace zřizované kraji a obcemi.
- Nestátní neziskové organizace.

Doba trvání: 2007 - 2013

Zdroje: IOP 2.2.a, Program rozvoje venkova osa III - 2.1.2, ROP Moravskoslezsko 2.1 a 4.1

4.2.6.2. Prevence zdravotních rizik a výchova ke zdravému životnímu stylu

Modernizace a zefektivnění činnosti veřejných služeb, resp. služeb veřejného zdraví jsou důležitou součástí celé řady aspektů nutných pro vyvážený a harmonický rozvoj celého území. Jsou ze značné části provázány s vývojem této oblasti v celé ČR jako celku, jsou tedy součástí zejména státních

orgánů. Četné možnosti zlepšení jsou však i na úrovni obecní či mikroregionální, zejména jedná-li se o modernizaci jednotlivých zařízení, jejich dostupnost a vzájemnou spolupráci.

Aktivity:

Mezi aktivity naplňující tato opatření patří vzdělávací akce či poradenství motivující obyvatele ke zdravému životnímu stylu a prevenci zdravotních rizik. Další opatření se týkají prevence sociálního vyloučení osob se zdravotním handicapem, zhoršeným zdravotním stavem či pokročilým věkem opět formou poradenských a asistenčních služeb a rozšířením možností dalšího vzdělávání.

Cílové skupiny:

- organizační složky státu a jimi zřizované příspěvkové organizace
- organizace zřizované kraji a obcemi
- NNO

Doba trvání: 2007 - 2013

Zdroje: Integrovaný OP 2.2.b

4.2.7. Priorita 7: Kultura, památky, sport a volný čas

4.2.7.1. Sport a volný čas

Celková úroveň kulturních zařízení je na velmi nízké technické úrovni. Vzhledem k dlouhé době jejich provozování, je nutná jejich rekonstrukce.

Aktivity:

Výstavba, rekonstrukce, zkvalitnění a rozšíření kulturního, sportovního a volnočasového zázemí (koupaliště, skateboardová dráha, rybaření, jezdeckví, lanové centrum), podpora rekonstrukce nebo výstavba víceúčelových a multifunkčních zařízení (westernové městečko, pivovar, prostory pro vzdělávání s velkou kapacitou a vysokou úrovní pro VIP) a ploch využitelných pro spolkové, sportovní, zájmové i kulturní aktivity obyvatel i návštěvníků, zlepšení podmínek pro kulturní a sportovní volnočasové aktivity, podpora soudržnosti obyvatel s územím, aktivity v oblasti zájmové a spolkové činnosti, dodržování tradic a tradičních místních produktů.

Cílové skupiny: obyvatelé, občané z měst a okolí, rodiče s dětmi, turisté z tuzemska i zahraničí

Garanti: obce

Doba trvání: 2007 – 2013

Zdroje:

- PRV OSA III 1.3 – rozvoj CR na venkově
- PRV OSA III 2.1.2 – občanské vybavení a služby
- ROP OSA II 2.2. – turistická a doprovodná infrastruktura

ROP OSA IV 4.1. – rozvoj CR na venkově

PORV MSK dotační titul 1 – veškerá infrastruktura CR, památky

OP PS ČR – POLSKO 2.2 – rozvoj CR

OP PS ČR – POLSKO 3.2 – společné akce a tradice

4.2.7.2. Obnova a využití památek

Z kulturních památek převažují památky sakrálního charakteru, jako například kostely či kaple. Je třeba dalšího rozvoje v oblasti aktivit a služeb cestovního ruchu, například multifunkční využití některých památek a jejich turisticky atraktivních objektů.

Aktivity: podpora obnovy, využití a zpřístupnění kulturních a industriálních památek, památkových budov a kulturního dědictví, ploch včetně parků a zahrad, zvýšení atraktivnosti, vybudování doprovodné infrastruktury

Cílové skupiny: obyvatelé, turisté z tuzemska i zahraničí

Garanti: obce Mikroregionu Rýmařovsko

Doba trvání: 2007 - 2013

Zdroje:

IOP 3.2

PRV OSA III 2.2 kulturní dědictví venkova (do 500 obyv.)

ROP OSA II 2.2.1 zvýšení atraktivnosti památek, doprovodná infrastruktura

ROP OSA IV 4.1. rozvoj CR na venkově

PORV MSK dotační titul 1 veškerá infrastruktura CR, památky

OP PS ČR – POLSKO 2.2 – rozvoj CR

4.3. PRIORITNÍ OBLAST PODNIKÁNÍ V REGIONU

4.3.1. Priorita 1: Podpora rozvoje podnikání

4.3.1.1. Podpora vzniku nových podnikatelských aktivit

V regionu je třeba podporovat vznik nových podnikatelských aktivit, které přispějí k udržení zaměstnanosti a přispějí k nabídce služeb a aktivit pro širokou veřejnost. Budou podpořeny nové aktivity malých, střední i větších firem. Cílem je vznik nových podnikatelských aktivit spojený s nabídkou nových výrobků a služeb.

Aktivity:

Pomoc obce, Mikroregionu i komor při vyhledávání podnikatelských prostorů, nabídka podnikatelských možností a prostor v Mikroregionu aktualizována v internetové podobě, pořádání přiměřeně rozsáhlých a častých akcí, na nichž se setkají místní podnikatelé se samosprávou. Zprostředkování informací o možnostech podpory podnikání (např. pomocí bezúročných úvěrů). Vlastní podpora podniků v regionu ze strany odpovědných orgánů a institucí.

Cílové skupiny: drobní podnikatelé do 10 zaměstnanců, kteří vstupují do podnikání poprvé nebo s delším časovým odstupem

Garanti: Českomoravská záruční a rozvojová banka

Doba trvání: 2007 – 2013

Zdroje:

OP Podnikání a inovace-prioritní osa : vznik firem

Program rozvoje venkova osa III. 1.2.

4.3.1.2. Rozvoj místních firem

Cílem je podpořit aktivity místních podnikatelů. V mikroregionu se nachází několik úspěšných podniků, které mají zájem rozvíjet své podnikatelské aktivity. Cílem je rozšíření stávajících malých a středních podniků o další podnikatelské prostory a o další předmět podnikání, dále snížení administrativní náročnosti provozu firem a zvýšení konkurenceschopnosti

Aktivity:

Zprostředkování informací o dotační pomoci při zavádění nové výrobní technologie nebo při zavedení nových informačních a komunikačních technologií, bezúročných úvěrech na rozvoj nových podnikatelských projektů. Vlastní podpora podniků v regionu ze strany odpovědných orgánů a institucí.

Cílové skupiny: podnikatelské subjekty (MSP), územní samosprávné celky a jimi zřizované organizace

Garanti: CzechTrade, CzechInvest

Doba trvání: 2007 – 2013

Zdroje: OP Podnikání a inovace-prioritní osa : rozvoj firem

Program rozvoje venkova osa III. 1.1 a 1.2..

4.3.1.3. Podpora využívání obnovitelných zdrojů energie

V souladu se záměrem a trendy ve využívání obnovitelných zdrojů se i v mikroregionu Rýmařovsko rozvíjejí nové aktivity v této oblasti. Nové aktivity v této oblasti budou směřovány do využití biomasy, solární. Dalším efektem bude zlepšení stavu životního prostředí v dotčených obcích. Cílem opatření je zvýšení využití obnovitelných zdrojů energie

Aktivity: podpora výstavby bioplynových stanic, modernizace, rekonstrukce a snižování ztrát v rozvodech tepla, zlepšování tepelně technických vlastností budov, s výjimkou rodinných a bytových domů, využití odpadní energie v průmyslových procesech

Cílové skupiny: stávající místní malí a střední podnikatelé, malé a střední podniky

Garanti: ČEA

Doba trvání: 2007 – 2013

Zdroje: OP Podnikání a inovace-prioritní osa : efektivní energie

Program rozvoje venkova osa III. 1.1. a 1.2.

4.3.1.4. Podpora vztahů firem v mezinárodním obchodu

Cílem tohoto opatření je zvyšovat marketingovou připravenost malých a velkých podniků posilovat jejich konkurenceschopnost, prorazit s výrobky na zahraniční trh, účast na zahraničních výstavách a veletrzích

Aktivity:

- získání marketingových informací o zahraničním trhu, tvorba propagačních materiálů (např. letáky, brožurky, inzeráty, pozvánky v cizích jazycích)
- tvorba cizojazyčných internetových stránek včetně výtvarného návrhu prezentace podniku nebo výrobku, včetně SW pro funkčnost stránek
- účast podnikatelů na výstavách a veletrzích v zahraničí

Cílové skupiny: malý a střední podnik, nebo jejich seskupení

Garanti: CzechTrade

Doba trvání: 2007-2013

Zdroje: OP Podnikání a inovace -prioritní osa: Služby pro rozvoj podnikání, Oblast podpory: podpora marketingových služeb

4.3.2. Priorita 2: Prostředí pro podnikání

4.3.2.1. Podpora služeb pro rozvoj podnikání

Pro podnikatele v mikroregionu neexistuje v současnosti vhodný informační servis. Je třeba podpořit a rozšířit informační a zprostředkovatelské aktivity, které jsou v současnosti zaměřené zejména na neziskový sektor a samosprávu a v podnikatelské oblasti na cestovní ruch i na další oblasti podnikání. Zlepšení toku informací přispěje k dalšímu rozvoji podnikání..

Aktivity: Příprava a tisk informačních materiálů, zprostředkování informací a informačních materiálů z institucí věnujících se podnikání,

Cílové skupiny: podnikatelé mikroregionu, nebo jejich seskupení, sdružení podnikatelů, neziskové organizace

Garanti: obce

Doba trvání: 2007-2013

Zdroje: OP Podnikání a inovace -prioritní osa: Prostředí pro podnikání a inovace oblast podpory: Platformy spolupráce

4.3.2.2. Vytváření prostředí pro podnikání

V rámci regionu existuje poptávka podnikatelů po vhodných plochách pro podnikání. V regionu se nachází několik ploch (průmyslových zón) vhodných pro podnikání. Další potenciální plochy pro vyvíjení podnikatelských aktivit představuje několik brownfieldů. Jejich využití je velmi vhodné z mnoha hledisek (životní prostředí, estetika obcí atd.). Cílem je podpořit vznik dalších možností a ploch pro rozvoj podnikatelských aktivit.

Rozšíření nabídky možností prostor pro podnikání by bylo vítáno ze strany podnikatelů. Tyto aktivity by bylo vhodné situovat zejména do stávajících nevyužitých prostor, jak vyplývá z průzkumu.

Aktivity:

- Rekonstrukce zdevastovaných výrobních objektů, které ztratily své původní využití
- Využití pozemků pro podnikání s ekologickou zátěží
- Přemístění malého nebo středního podniku z intravilánu obce, pokud výrazně znehodnocuje životní prostředí
- Vyhotovení projektové dokumentace na tyto projekty

Cílové skupiny: malý a střední podnik

Garanti: obce

Doba trvání: 2007-2013

Zdroje: OP Podnikání a inovace -prioritní osa: Prostředí pro podnikání a inovace Oblast podpory: Infrastruktura pro podnikání

4.3.3. Priorita 3: Zemědělství a lesnictví

4.3.3.1. Modernizace zemědělství

Vzhledem k vesnickému charakteru mikroregionu má zemědělství významný vliv na zaměstnanost v obcích, životní prostředí a vzhled krajiny. Pro udržení konkurenceschopnosti a snižování negativních dopadů hospodaření na životní prostředí a obyvatelstvo je třeba stále modernizace hospodaření. Specifickým cílem opatření je uzpůsobení zemědělské výroby novým podmínkám, zlepšení výkonnosti podniků prostřednictvím lepšího využití produkčních faktorů, využívání tržních příležitostí

díky inovacím, restrukturalizace a rozvoj technického potenciálu a podpora inovačního procesu, zvýšení konkurenceschopnosti, snížení negativních dopadů zemědělského hospodaření na životní prostředí

Aktivity:

- Investice do zemědělských staveb, skladovacích a manipulačních ploch pro živočišnou a rostlinnou výrobu. Investice do techniky a technologií pro živočišnou a rostlinnou výrobu, tvorbu a údržbu krajiny, investice do trvalých kultur, do hospodaření v lesích.
- Projekty snižující negativní dopady zemědělského hospodaření na životní prostředí.
- Příprava projektové dokumentace v souvislosti s těmito projekty

Cílové skupiny: podnikatelé v zemědělství a lesnictví

Garanti: podnikatelé v zemědělství a lesnictví

Doba trvání: 2007 – 2013

Zdroje:

- Program rozvoje venkova osa I. Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví
- Program rozvoje venkova – osa IV. Leader

4.3.3.2. Investice do lesů

Lesy zaujímají významnou část okolí obcí. Představují zdroj surovin, pracovních příležitostí, ale i rekreační zázemí a prostor pro návštěvníky i obyvatele mikroregionu. Do jejich dalšího rozvoje je třeba průběžně investovat v souladu se změnami v této oblasti. Cíle představuje zvýšení hospodářské hodnoty soukromých i obecních lesů, zvýšení diverzifikace a rozšíření tržních příležitostí, zlepšení zpracování a marketingu surovin, zlepšení infrastruktury, využívání tržních příležitostí díky inovacím, restrukturalizace a rozvoj technického potenciálu a podpora inovačních procesů a zvýšení konkurenceschopnosti

Aktivity:

- Úprava chemismu lesních půd, včetně hnojení při obnově porostů, obnova lesních porostů, zajištění lesních porostů, zavádění hospodářsky vhodnější dřevinné skladby v souladu s legislativou (rekonstrukce), ochrana lesních porostů, výchova lesních porostů.
- Pořízení strojů a zařízení pro budování a údržbu lesních cest, stezek a chodníků, meliorací, hrazení bystřin, retenčních nádrží, zařízení pro turistiku a strojů a zařízení sloužících pro obnovu a výchovu lesních porostů a prvotní zpracování dříví ekologickými technologiemi.
- Budování a údržbu lesních cest stezek a chodníků, meliorace, hrazení bystřin, retenčních nádrží.
- Budování a údržbu zařízení pro turistiku a strojů.

- Pořízení a modernizaci technologií (včetně nehmotných investic), které umožní zpracování a využití zůstatkové biomasy pro energetické a jiné účely.
- Výbudování, modernizaci malokapacitních venkovských provozů, které budou produkovat výrobky s větším podílem přidané hodnoty (včetně nehmotných investic).
- Náklady spojené s vývojem a aplikací nových lesnických produktů, postupů a technologií v malokapacitních venkovských provozech lesnické výroby a pořízení technologií, které umožní zpracování a využití zůstatkové biomasy pro energetické a jiné účely.
- Výstavba, modernizace, rekonstrukce a celkové opravy lesních cest, včetně souvisejících objektů, výstavba, modernizace, rekonstrukce a celkové opravy zařízení upravujících vodní režim v lesích, včetně souvisejících objektů.
- Výstavba, modernizace, rekonstrukce a celkové opravy ostatních infrastrukturních objektů a zařízení sloužících lesnímu hospodářství.
- Projektová příprava v dané oblasti.

Cílové skupiny: podnikatelé , obce

Garanti: podnikatelé, obce

Doba trvání: 2007 – 2013

Zdroje:

- Program rozvoje venkova – osa I. opatření I.1.2 Investice do lesů
- Program rozvoje venkova – osa IV. Leader

4.3.3.3. Diverzifikace zemědělské činnosti

V poslední době se zesiluje trend směřující zemědělské a lesnické podnikatele na rozšiřování svých aktivit mimo typické aktivity v těchto odvětvích. Roste zájem o energetiku a to zejména o různé způsoby využití biomasy, netradiční využití zemědělských produktů a další aktivity jako představuje turistický ruch, drobná výroba a pod. Cíle opatření jsou uzpůsobení zemědělské výroby novým možnostem podnikání, různorodost zemědělských aktivit ve směru nezemědělské produkce, rozvoj nezemědělské produkce a podpora zaměstnanosti, různorodost venkovské ekonomiky, zlepšení kvality života ve venkovských oblastech a diverzifikace ekonomických aktivit.

Aktivity:

- Stavební obnova (rekonstrukce, modernizace, statické zabezpečení), případně nová výstavba budov, ploch za účelem diverzifikace zemědělských aktivit, upřednostněno je využití stávajících budov a ploch, nákup budov, strojů, technologie, zařízení provozoven a dílen, hardware, software.
- Výstavba decentralizovaných zařízení pro zpracování a využití obnovitelných zdrojů paliv kotelny, rozvody tepla či energie, bioplynové stanice

- Projektová a technická dokumentace v této oblasti

Cílové skupiny: zemědělské podniky,

Garanti: zemědělské podniky

Doba trvání: 2007 – 2013

Zdroje:

- Program rozvoje venkova – osa III. Skupina opatření III.1. Opatření k diverzifikace hospodářství venkova
- Program rozvoje venkova – osa IV. Leader

4.3.3.4. Zpracování zemědělských produktů

Zpracováním produkce v místě dochází ke zvyšování přidané hodnoty vyrobených produktů. Toto je spojeno s pozitivními efekty v oblasti zaměstnanosti, ale i např. v oblasti turistického ruchu a prodejem místních specialit. Toto opatření má za úkol zlepšení zpracování a marketingu surovin a výrobků, využívání tržních příležitostí díky inovacím, restrukturalizace a rozvoj technického potenciálu a podpora inovačního procesu, zvýšení konkurenceschopnosti

Aktivity:

- Stavební a technologické investice vedoucí ke zlepšení zpracování zemědělských produktů, investice ke zlepšování a monitorování kvality zemědělských a potravinářských produktů, investice spojené s vývojem a aplikací nových zemědělských a potravinářských produktů, nákup zařízení na finální úpravu, balení a značení výrobků.
- Příprava projektové dokumentace v dané oblasti

Cílové skupiny: zemědělské a potravinářské podniky,

Garanti: zemědělské a potravinářské podniky

Doba trvání: 2007 – 2013

Zdroje: Program rozvoje venkova – osa I. opatření I.1.3 Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům ,Program rozvoje venkova – osa IV. Leader

4.4. PRIORITY OBLAST: CESTOVNÍ RUCH

4.4.1. Priorita 1: Infrastruktura pro cestovní ruch

4.4.1.1. Budování a zkvalitnění infrastruktury cestovního ruchu

Mezi sousedními obcemi je propojení cyklostezkami zajištěno po nezpevněných komunikacích (polní cesty a lesní cesty) a silnicích nižší třídy. Tyto komunikace jsou narušovány těžkou dopravní technikou a vlivy počasí. Do jejich údržby není prakticky vůbec investováno. Vzhledem k horské poloze

mikroregionu představuje významnou část cestovního ruchu zimní rekreace. Pro tyto účely bude třeba dále rozvíjet a zkvalitňovat infrastrukturu pro lyžování (sjezdovky, běžkařské tratě).

V současné době roste zájem o in-line bruslení, což navozuje možnost stezek i pro bruslaře. Možnosti by byly v propojení cyklo a in-line stezek.

Problémem je i nabídka doplňkových aktivit v cestovním ruchu (různé typy hřišť, lanová centra atd.), které nabývají význam při špatném počasí a souvisí s požadavkem na prodloužení turistické sezóny a rovnoměrnější rozložení cestovního ruchu v rámci mikroregionu.

Aktivity:

- Zkvalitnění a výstavba nových cyklostezek a pěších tras, propojování stávající sítě cyklostezek a tras, turistické stezky, mezinárodní a regionální trasy, výstavba a propojování hipposteze a hippotras, odpočinková místa
- Rozvoj podmínek pro lyžování (sjezdovky, běžkařské tratě), vznik in – line stezek pro brusle a skate, pěší doprava, vodní aktivity a vodní turistika, zvýšení bezpečnosti.
- Výstavba hřišť, sportovních center
- Koncepce, projektová příprava, realizace.

Cílové skupiny: obyvatelstvo, návštěvníci – rodiny s dětmi, cyklisté všech kategorií a sportovních úrovní, turisté z tuzemska i zahraničí

Garanti: obce

Doba trvání: 2007 - 2013

Zdroje: ROP Moravskoslezsko OSA I 1.1.1 – komunikace II. a III. třídy

ROP Moravskoslezsko OSA I 1.1.2 – bezmotorová a pěší doprava, bezpečnost

ROP Moravskoslezsko OSA II 2.2.1 – turistická infrastruktura, doprovodné služby

ROP Moravskoslezsko OSA IV 4.1. – rozvoj CR na venkově

OP PS ČR – POLSKO 2.2 – rozvoj CR

PORV MSK, dotační titul 1 – veškerá infrastruktura CR, památky

IOP 3.2, Program rozvoje venkova OSA III 1.3 – rozvoj CR na venkově

4.4.1.2. Budování a zkvalitnění infrastruktury cestovního ruchu - služby

Kvantitativní nabídka služeb v oblasti cestovního ruchu je dostatečná. V současné době roste potřeba zvyšování kvality ubytovacích služeb. V této oblasti však není v současné době situace neuspokojivá. Stávající ubytovací kapacity jsou využívány často pouze sezónně, ale přesto roste zájem o pobyty i mimo sezónu.

Rovněž rozložení nabídky služeb v cestovním ruchu je v souvislosti s koncentrací zájmu turistů značně nerovnoměrné s koncentrací aktivit v oblasti Jeseníku.

Aktivita: zkvalitnění a výstavby ubytovacího a stravovacího zařízení všeho druhu, zejména rodinné penziony a služby pro VIP hosty, dobrá dostupnost k těmto zařízením, zvýšení kvality doprovodných služeb (hřiště, bazény, relaxační a sportovní zařízení, úschovny, půjčovny, servisy, parkovací plochy, vzdělání personálu)

Certifikace

Koncepce, projektová příprava, realizace.

Cílové skupiny: obyvatelstvo, návštěvníci, cyklisté všech kategorií a sportovních úrovní, turisté z tuzemska i zahraničí

Garanti: podnikatelé v oblasti cestovního ruchu, obce

Doba trvání: 2007 -2013

Zdroje:

ROP Moravskoslezsko OSA II 2.2.1 – turistická infrastruktura, doprovodné služby

ROP Moravskoslezsko OSA II 2.2.2 – ubytovací zařízení, doprovodné služby

OP PS ČR – POLSKO 2.2 – rozvoj CR na venkově

PORV MSK, dotační titul 1 – veškerá infrastruktura CR, památky

Program rozvoje venkova osa III - 1.1.3 a osa IV LEADER

4.4.2. Priorita 2: Marketing regionu a turistické oblasti

4.4.2.1. Marketing a propagace

Propagace obcí a jejich akcí je zabezpečována mnoha způsoby. Informace může návštěvník čerpat přes internetové stránky, propagační materiály (brožury, letáky, filmy), informační panely v obcích V této oblasti bude nadále potřeba tyto aktivity dále rozvíjet a zlepšovat.

Další možnou směrem rozvoje marketingu a propagace mikroregionu představuje navázání spolupráce se zahraničím (Polsko, Rakousko, Německo, Slovensko) a snažit se tímto způsobem přilákat návštěvníky ze zahraničí v oblasti historie, sportovních aktivit a škol v přírodě.

Aktivita: zvýšení účinnosti a kvality marketingu CR, zapojení se do rezervačního a informačního systému, vznik a rozvoj orientačně-informačního a navigačního systému, informačních center, informační tabule regionu a obcí, produktové balíčky, propagace kulturních a historických tradic, publikace a prezentace, letáčky, brožurky, mapky letáčkového typu, písemné zpravodaje, zvýšení informovanosti o CR, zvýšení kvality práce v informačních centrech, informační a propagační kampaně regionu zavádění standardů a certifikace CR.

Cílové skupiny: obyvatelstvo, návštěvníci, turisté z tuzemska i zahraničí

Doba trvání: 2007 - 2013

Zdroje:

ROP Moravskoslezsko OSA II 2.2.3 – I centra (rekonstrukce, pořízení, vybavení, vzdělávání, základní propagace)

ROP Moravskoslezsko OSA II 2.2.4 – organizace a kooperace CR

OP PS ČR – POLSKO 2.1 – marketing, společná propagace

OP PS ČR – POLSKO 2.2 – rozvoj CR

OP PS ČR – POLSKO 3.2 – společné akce a tradice

4.4.3. Priorita 3: Venkovský cestovní ruch

4.4.3.1. Agroturistika

V zemědělských částech mikroregionu je snaha o založení podmínek pro agroturistiku, jako jednu z nových forem turistiky. V současnosti je v oblasti vhodný přírodní potenciál pro provozování agroturistických aktivit,

Aktivity:

vznik a zkvalitnění agroturistických farem, zvýšení atraktivity venkovského prostředí s ubytováním a stravováním rodinného typu

Cílové skupiny: občané z měst a okolí, rodiče s dětmi, turisté z tuzemska i zahraničí

Garanti: podnikatelé

Doba trvání: 2007 - 2013

Zdroje: Program rozvoje venkova - OSA III 1.3. b) - rozvoj CR na venkově a OSA IV LEADER

4.5. PRIORITNÍ OBLAST CELKOVÉ ŘÍZENÍ A SPRÁVA

4.5.1. Priorita 1: Veřejná správa a služby

4.5.1.1. Zlepšení kvality veřejných služeb

Poskytování kvalitních veřejných služeb pro občany patří mezi základní úkoly samosprávy a státní správy. Proto je třeba tuto oblast stále rozvíjet a zlepšovat. Nabízí se zde široké možnosti využití vzdělávacích aktivit z oblasti rozvoje lidských zdrojů. Součástí veřejné správy je další rozvoj a údržba integrovaného záchranného systému.

Aktivity:

- Vzdělávání pracovníků ve státní správě a samosprávě, realizace vzdělávacích aktivit, investice do vybavení pracovišť
- Rozvoj integrovaného záchranného systému

Garanti: obce

Doba trvání: 2007 – 2013

Zdroje:

Integrovaný OP 5.1.2 Integrovaný záchranný systém

5.1.3 Krizové řízení

4.5.2. Priorita 2: Mezuregionální a mezinárodní spolupráce

4.5.2.1. Mezuregionální a mezinárodní spolupráce

Cílem a naplněním tohoto opatření je navazování nových a rozvoj stávajících kontaktů obcí, mikroregionů a dalších organizací z neziskového sektoru v meziregionálním a mezinárodním měřítku. Aktivity se zaměřují na získání nových poznatků a výměnu zkušeností. Kulturní, společenské, sportovní a další aktivity s partnery

Aktivity:

Setkání, výměnné pobyty, společenské, kulturní, sportovní a další aktivity

Cílové skupiny: obyvatelé, obce, neziskové organizace

Doba trvání: 2007 - 2013

Zdroje: Program rozvoje venkova osa IV. Leader, programy přeshraniční spolupráce Česko – Polsko, Česko - Slovensko

4.5.3. Priorita 3: Územní rozvoj a plánování

4.5.3.1. Podpora územního rozvoje a plánování

Územně plánovací dokumentace podléhá změnám, aby došlo k přizpůsobení požadavkům obyvatel, investorů a nebo změnám v zákonných normách. V některých obcích regionu je třeba dopracovat územní plány.

Aktivity: zpracování a aktualizace územně plánovací dokumentace

Cílové skupiny: obce

Doba trvání: 2007 – 2013

Zdroje: Program rozvoje venkova osa III. Obnova a rozvoj vesnic
Integrovaný operační program

4.5.3.2. Příprava a realizace komplexních pozemkových úprav

Pozemkové úpravy představují jeden ze základních podkladů pro další rozvoj obcí. Přinesou zlepšení infrastruktury, zajištění přístupnosti pozemků a celkové zprůhlednění a zjednodušení vlastnických vztahů k pozemkům. Pozitivní budou rovněž dopady do životního prostředí a krajiny při realizaci společných opatření.

Aktivity:

- Příprava návrhu pozemkových úprav
- Realizace návrhu společných zařízení na základě schváleného návrhu pozemkových úprav
- Geodetické projekty

Cílové skupiny: obyvatelé, obce, zemědělské podnikatelé

Garanti: ZA PÚ MZe

Doba trvání: 2007 - 2013

Zdroje: PRV Osa I opatření 1.4. Pozemkové úpravy

4.5.4. Priorita 4: Marketing regionu

4.5.4.1. Marketing a propagace regionu

Cílem opatření je prezentovat Sdružení obcí Rýmařovska v národní i mezinárodní úrovni. Jedná se o propagaci v oblasti atraktivity pro bydlení, podnikání atd. Rovněž se v rámci tohoto opatření bude rozvíjet značka a jednotný vizuální styl mikroregionu.

Aktivita:

Účast na prezentačních akcích, tvorba materiálů a prezentačních výstupů

Cílové skupiny: obyvatelé

Garanti: Sdružení obcí Rýmařovska, obce

Doba trvání: 2007 – 2013